

Del 0.

Prefixet [pro] skapar något före i tiden.
Prefixet [pro] skapar ord i projektion.
Prefixet [pro] skapar projekt.

Vägledning av [pro]duktionerna.

[pro]jektinformation.
[pro]jekttitel.
[pro]jektsammanfattning.
[pro]jektdelar.
[pro]jektinnehåll.
[pro]jekttider.
[pro]jektrepresentationer.
[pro]jektverktyg.
[pro]jektmaterial.
[pro]jektkopplingar.
[pro]jektpremiss.
[pro]jekthjälp.

Bildtext:

Erinra / Mamma
Hildorssons Kiosk / Uppsala
1993 / 05 / 16

Projektinformation:

Examensprojekt
Arkitektur
Student Erik Hildorsson
Examinator Jesper Magnusson
Handledare Paulina Prieto de La Fuente
Extern handledare Olof Andersson
År 2021
Hemsida folkitektur.se
Instagram [folkitektur](https://www.instagram.com/folkitektur)

Project information:

Degree project
Architecture
Student
Examinor
Supervisor
External supervisor
Year
Website
Instagram

Projekttitel:

FOLKITEKTUR

Project titel:

FOLKITECTURE

Projektsammanfattning:

Folkitektur handlar om att ta tillbaka trähantverkstraditioner till dagens byggnadsproduktioner. Projektet manifesterar trähantverket genom att bygga en kiosk med timringstekniker som dominerat svensk byggnadsproduktion i århundraden.

Ordet arkitektur kan delas upp i prefixet arki- som ursprungligen betyder överste eller mästare. Den andra delen -tektur kommer från grekiskans tekton som betyder timmerman eller trähantverkare. Sammansättningen av dessa ord blir då överste trähantverkare. Projektet vill vända upp och ner på överheten och ge tillbaka byggnadskulturen till folket.

Project summary:

Folkitecture is about bringing back woodcraft traditions to today's building productions. The project manifests the woodcraft by building a kiosk with timbering techniques that have dominated Swedish building production for centuries.

The word architecture can be divided into the prefix archi- which originally means highest or master. The second part -tektur comes from the Greek tekton which means carpenter or wood craftsman. The composition of these words then becomes the master carpenter. The

Bildtext:

Tälja / Slöjdoobjekt
Universität der Kunste / Berlin
2020 / 02 / 26

Prefixet *folki-* betyder folkets traditioner i motsats till den härskande klassen. Sammansättningen *folkitektur* betyder således traditionellt trähantverk underifrån. Trähantverket är en motreaktion mot vår tids industriproduktion, där den folkliga byggnadskulturen ersatts av ett fåtal specialister och kapitalister.

Rådande industriella produktionsförhållanden ifrågasätts med projektets frågekonstruktion som grundar sig i uppluckringen av produktionsuppdelningen och vad som då händer med trädet, handen och verket i ett socialt, rytmiskt och materiellt perspektiv, då produktionen sker innan, under och efter industriproduktionen.

Projektet ger oss projektioner i text, bild, form och folk. Projektet ger oss projektioner i form av synteser ur dikotomin hantverk och industri. Projektet ger oss projektioner av alternativa produktionsförhållanden.

Projektet ger oss också Allkiosken, en kiosk som inte låter sig definieras som en viss typ av kiosk. Den är allt, palats, paviljong, lusthus, korvkiosk, glasskiosk, telefonkiosk, falafelkiosk, lekplats, monument, eller vad du vill att den ska vara.

project wants to turn the power relations upside down and give back the building culture to the people. The prefix folki- means the traditions of the majority as opposed to the ruling class. The composition folkitecture means traditional wood crafts from below. The woodwork is a counter-reaction to the industrial production of our time, where the popular building culture has been replaced by a few specialists and capitalists.

The project gives us the Allkiosken, a kiosk that cannot be defined as a certain type of kiosk. It is everything: palace, pavilion, gazebo, sausage kiosk, ice cream kiosk, telephone kiosk, falafel kiosk, playground, monument, or whatever you want it to be.

Folkitecture should be seen as an artistically critical practice that activates, manifests and reconstructs an interplay of the productive forces of

Bildtext:

Laga / Tradition
Torpet / Torsås
2020 / 08 / 21

Folkitektur bör ses som en konstnärlig kritisk praktik som aktiverar, manifesterar och rekonstruerar ett samspel för den materiella världens produktivkrafter: trädet, handen och verket. En sammanlänkning mellan händerna, tankarna i huvudet och materialet som bearbetas, som skapar arbetsglädje och en produktionsprocess bortom industrins själsdödande arbete.

*the material world:
the tree, the hand
and the work. A link
between the hands,
the thoughts in the
head and the material
being processed, which
creates joy of work and
a production process
beyond the industry's
soul-destroying
work processes.*

Projektdelar:

- Del 0. Vägledning av [pro]duktionerna.
- Del 1. Beskrivning av produktion[er]na.
- Del 2. Undersökning av produk[tion]erna.
- Del 3. Dokumentering av produktioner[na].
- Del 4. Sammanfattning av [produktionerna].

Projektinnehåll:

Vägledning av [pro]duktionerna.

[pro]jektinformation.
[pro]jekttitel.
[pro]jektsammanfattning.
[pro]jektdelar.
[pro]jektinnehåll.
[pro]jekttider.
[pro]jektrepresentationer.
[pro]jektverktyg.
[pro]jektmaterial.
[pro]jektkopplingar.
[pro]jektpremiss.
[pro]jekthjälp.

Beskrivning av produktion[er]na.

Bakgrund[er].
Uppväxter[er].

Bildtext:

Lära / Knuttimring
Gränsfors Bruk / Hälsingland
2020 / 09 / 18

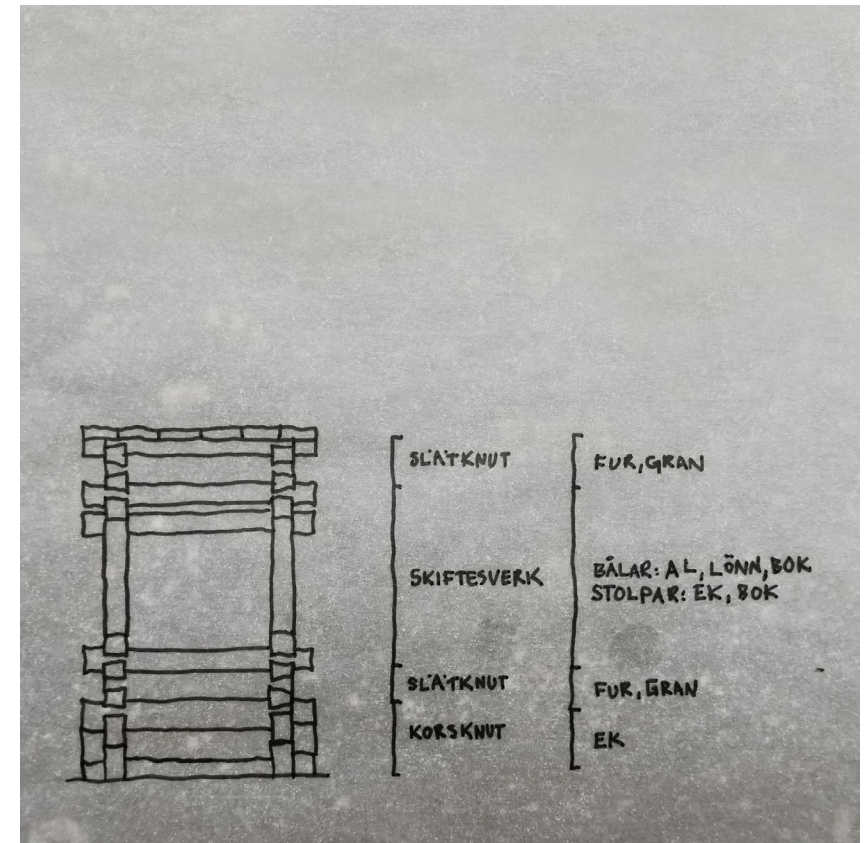
Septemb[er].
Praktik[er].
Process[er].
Huvudsak[er].
Ambition[er].
Definition[er].
Oktober].
Historik[er].
Romanticism[er].
Novemb[er].
Dekonstruktion[er].
Separation[er].
Rekonstruktion[er].
Makt[er].
Produktionsfaktor[er].
Decemb[er].
Transformation[er].
Dialektik[er].
Bekvämlighet[er].

Undersökning av produk[tion]erna.

Frågekonstruk[tion].
Svarskonstruk[tion].
Koopera[tion].
Konsum[tion].
Libera[tion].
Selek[tion].
Repeti[tion].
Varia[tion].
Kvalifika[tion].
Kvantifika[tion].
Signifika[tion].
Integra[tion].
Segrega[tion].
Aggrega[tion].
Addi[tion].
Multiplika[tion].
Ekva[tion].
Interak[tion].
Reak[tion].
Motak[tion].
Kombina[tion].
Specialisa[tion].

Bildtext:

Skissa / Tekniker
Hemma / Malmö
2020 / 10 / 22

Rela[tion].
Tradi[tion].
Revolu[tion].
Kontrarevolu[tion].
Konstruk[tion].
Dekonstruk[tion].
Rekonstruk[tion].

Dokumentering av produktioner[na].

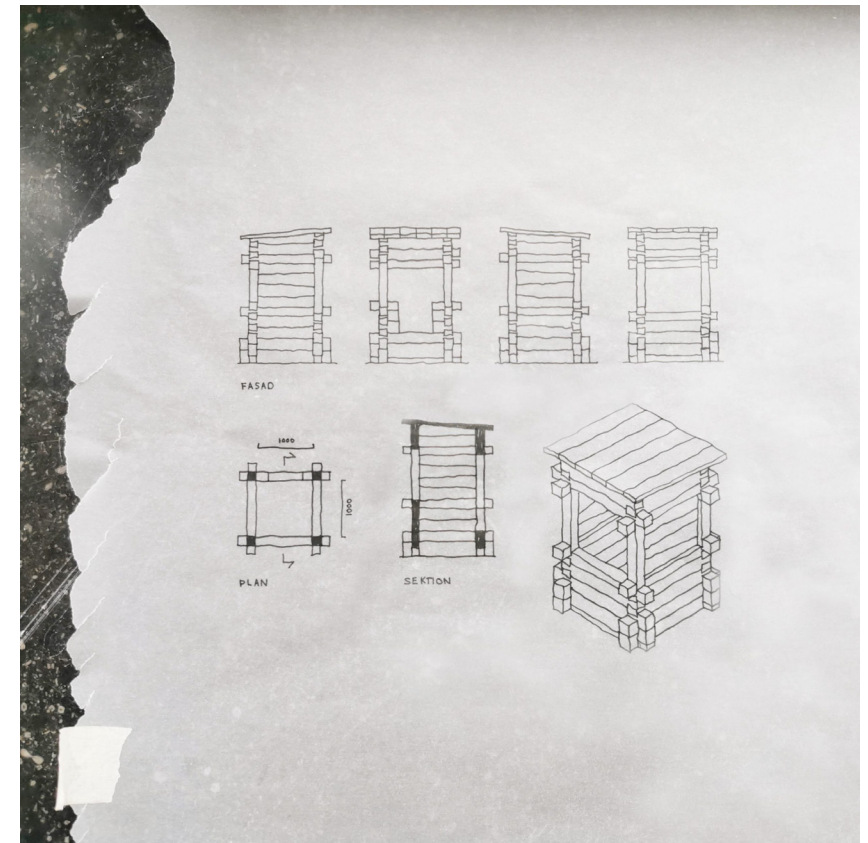
Dokumentationer[na].
Kronologier[na].
Januaridagar[na].
Metoder[na].
Februaridagar[na].
Identifikationer[na].
Marsdagar[na].
Frågor[na].
Publiker[na].
Intressenter[na].
Aprildagar[na].
Resurser[na].
Majdagar[na].
Typologier[na].
Platser[na].
Junidagar[na].

Sammanfattning av [produktionerna].

Träd[produktionerna].
Hand[produktionerna].
Verk[produktionerna].
Meta[produktionerna].
Text[produktionerna].
Bild[produktionerna].
Form[produktionerna].
Folk[produktionerna].
Makt[produktionerna].
Slut[produktionerna].
Käll[produktionerna].

Bildtext:

Skissa / Kiosk
Hemma / Malmö
2020 / 10 / 22

Projekttider:

- Del 0. Start.
- Del 1. September, oktober, november, december.
- Del 2. Historiematerialism.
- Del 3. Januari, februari, mars, april, maj, juni.
- Del 4. Slut.

Projektrepresentationer:

- Text på jämna sidor [projektion av bild, form och folk].
- Bild på udda sidor [projektion av text, form och folk].
- Form på plats [projektion av text, bild och folk].
- Folk på erik@folkitektur.se [produktion av text, bild och form].

Projektverktyg:

- Text med ordstrukturer.
- Bild med mobilkameror.
- Form med handverktyg.
- Folk med händer.

Projektmaterial:

- Text av bokstäver.
- Bild av fotografier.
- Form av trä.
- Folk av kött och blod.

Projektkopplingar:

Jag har kopplat ihop alla texter i en ordstruktur som utgår från ordet produktionerna. Jag har kopplat varje bild med en bildtext, innehållande ett verb, ett substantiv, en plats och ett datum. Jag har kopplat varje stock till andra stockar. Jag har kopplat mig själv till folket, trädet, handen och verket.

Projektpremiss:

[Industrikapitalismen] kan inte existera utan en fortgående revolution i produktionsförhållandena, därmed i samtliga samhällsförhållanden.

Bildtext:

Söka / Plats
Sorgenfri / Malmö
2020 / 11 / 06

Fortgående omvälvningar i produktionen, oavbruten omskakning av alla samhällsliga tillstånd, evig osäkerhet och rörlighet kännetecknar [industrikapitalismens] epok gentemot alla tidigare. Alla fasta, inrotade förhållanden, med sina åtföljande gamla ärevärdiga föreställningar och uppfattningar upplöses, alla nybildade föråldras innan de hunnit rota sig. Allt fast och beständigt förflyktigas, allt heligt blir profant, och människorna blir slutligen tvungna att se sin livssituation och sina ömsesidiga förbindelser med nyktra ögon (Marx & Engels, 1848:12).

Projekthjälp:

Tack till skogsbrukaren Henrik Ahlstedt.
Tack till timmermannen Olof Andersson.
Tack till examinatorn Jesper Magnusson.
Tack till ex-handledaren Emma Nilsson.
Tack till handledaren Paulina Prieto de La Fuente.
Tack till bärhjälpen Karolina Sahle.
Tack till sällskapet Tawanda Appiah.
Tack till kursdeltagaren Adrian Kautsky.
Tack till korrekturläsaren Nadine Dawod.
Tack till slöjdaren Sofia Nyrell.
Tack till slöjdaren Cecilia Wrobel.
Tack till hunden Sune.
Tack till familjen.
Tack till Växtverket för platsen.
Tack till Plockhugget för materialet.
Tack till KKV Monumental för verkstaden.
Tack till Gränsfors Bruk för yxorna.
Tack till Stihl för motorsågen.
Tack till St:Eriks för graniten.
Tack till Europeiska Unionen för pengarna.
Tack till grannskapet i Sofielund för all pepp.

Bildtext:

Besöka / Kioskdöden
Hindby / Malmö
2020 / 11 / 13

Del 1.

Suffixet [er] skapar obestämd plural av vissa substantiv.
Suffixet [er] skapar ord i relationer.
Suffixet [er] skapar produktioner.

Beskrivning av produktion[er]na.

Bakgrund[er].
Uppväxter[er].
Septemb[er].
Praktik[er].
Process[er].
Huvudsak[er].
Ambition[er].
Definition[er].
Oktob[er].
Historik[er].
Romanticism[er].
Novemb[er].
Dekonstruktion[er].
Separation[er].
Rekonstruktion[er].
Makt[er].
Produktionsfaktor[er].
Decemb[er].
Transformation[er].
Dialektik[er].
Bekvämlighet[er].

Bildtext:

Vila / Kontor
Jaencke Arkitekter / Malmö
2020 / 12 / 02

Bakgrunder:

Projektet bygger vidare på ett projekt som jag genomförde på UDK Berlin 2020, *Habitual Folkitecture*, som handlade om vardagliga rytmer och slöjd som ett långsamt hantverk i tider av eskalerande samhällstempo. Projektet resulterade i ett träsnidat objekt i möbelskala. Folkitecture har också hantverket i fokus, men lägger tonvikten på den rumsliga skalan. En kritiker på presentationen av *Habitual Folkitecture* frågade vad slöjdproduktionen skulle vara i en större arkitektonisk skala. Jag svarade timmerhus och det är det jag undersöker i det här projektet.

Uppväxter:

Typologin kiosk är viktig för mig då min mamma hade kiosk när jag växte upp. En kiosk som hon tagit över från sina föräldrar. Jag går nu i släktens fotspår och blir kioskbyggare.

Restaurationer:

Intresset av hantverk kommer på många sätt från mitt andra hem i Torsås kommun, där jag har ett torp som jag lagar och fixar med. Kommunen kallar sig för slöjdriket och har en lång historia av trähantverk. Det är bland annat torsås och mitt torp som gett mig intresset för hantverkstraditionerna som inte längre finns i det industriella byggandet.

Bildtext:

Avverka / Träd
Gränum / Olofström
2021 / 01 / 18

September:

Jag startade projektet i september 2020, och var från början övertygad om att projektet skulle skapa en alternativ produktionsmetod i motstånd till industriproduktionens uppdelade arbetsmoment. En ombytlig produktion, för att känna arbetsglädje och stolthet över det jag producerar.

Jag har under hela projektet arbetat halvtid som arkitekt, vilket hela tiden påmint mig om denna arbetsdelning, som för min del innebär att jag ritat projektioner av hus som någon annan sedan bygger.

Jag åkte i mitten på september upp till Hälsingland ett par dagar för att delta i en kurs i knuttimring, för att lära mig timra.

Jag lärde mig hur en knut kan sågas och huggas ut och hur passningen av de liggande stockarna kan ristas och huggas ut, det som kallas långdraget.

Praktiker:

Projektet är en konstnärlig praktik, där den konstnärliga friheten skapar alternativ till den rådande industriproduktionen. I det verkliga, materiella kan vi förändra produktionen, produktionen av byggnationer och byggnaderna i sig. I det konstnärliga kan vi skapa dialog och motarbeta det rådande.

Processer:

Från skog till trä.
Från hand till verk.
Från verk till kiosk.

Bildtext:

Variera / Träd
Gränum / Olofström
2021 / 01 / 22

Huvudsaker:

Huvud.
Axlar.
Knä.
Och.
Tå.
Kroppsarbete.

Ambitioner:

Ta tillbaka trädet.
Ta tillbaka handen.
Ta tillbaka verket.

Få tillbaka rytmen.
Få tillbaka skalan.
Få tillbaka tempot.

Ge tillbaka naturen.
Ge tillbaka kroppen.
Ge tillbaka kulturen.

Åt produktionen.
Åt producenten.
Åt produkten.

Definitioner:

Arki: Förnämst, främst i rang, överste, mästare.
Arkitekt: Person som gör ritningar till hus m.m
Arkitektur: Byggnadskonst [arkaisk], numera husspekulation.

Folki: Folkets traditioner, i motsats till härskande klass.
Folkitekt: Person som följer hela produktionsprocessen.
Folkitektur: Traditionellt trähantverk underifrån.

Hand: Armens avslutande, böj- och vridbara del.
Hantverk: Produktion i liten skala, följer hela processen.
Hantvärk: Se hantverk, men med verk i kropp.

Bildtext:

Såga / Stock
Grånum / Olofström
2021 / 01 / 28

Industri: Produktion i större skala, med arbetsdelning.
Industrialism: Process där hantverk övergår till industri.
Kapitalism: Ett system där produktionsmedlen är i privat ägo.

Kiosk^Å: Litet lusthus.
Kiosk^B: Liten byggnad för försäljning.
Kiosk^C: Litet lusthus och byggnad för försäljning = Allkiosken.

Ordet kiosk kommer från turkiskans köşk [trädgårdspaviljong] som i sin tur kommer från persiskans كوشك [litet palats]. Kiosken var ursprungligen ett lusthus i Mellanöstern som spreds till Europa under 1700-talet, då som trädgårdspaviljonger för de förmögna. Under slutet av 1800-talet kom kiosken att få en mer folklig karaktär. Då började kiosken användas som försäljningsställe.

Konst^Å: Förmåga, skicklighet.
Konst^B: Verksamhet med syfte att framkalla sinnesintryck.
Konstruktion: Samverkan mellan delar.

Revolution: Snabb och stor samhällelig förändring.
Romantisera: Göra romantisk, försköna eller idealisera.
Slöjd: Färdighet, skicklighet, bevarande av hantverk.

Tekton [grekiska]: Timmerman, träarbetare.
Timmer: Grovt obearbetat, runt trävirke.
Timra: Bygga av timmer.

Tradition: Överföring från generation till generation.
Trä: Virke från träd.
Träd: Typ av hög växt med grov, förvedad stam.

Verk^Å: Något som utförs för att ge resultat.
Verk^B: Konstnärlig produkt.
Värk: Ihållande smärta, fysisk och själslig.

Oktober:

Jag började i oktober tänka på hur kiosken skulle kunna se ut, med de nya insikterna i hantverket från timringskursen började jag skissa på kiosken, ganska snabbt insåg jag att ritningen inte är det viktiga, snarare vilka timringstekniker jag ska använda.

Bildtext:

Leka / Hundar
Gränum / Olofström
2021 / 01 / 29

Jag gjorde kioskens ritning som en tårta med olika lager av tekniker, knutar och träslag. Som i sin helhet skulle lära mig så många timringsmoment som möjligt.

Jag tog i oktober också kontakt med olika personer på universitetet och skapade kontakt med min handledare som är timmerman på Kulturen i Lund. Jag läste också om timring och besökte olika timmerhus som jag kunde hitta i min närhet.

Jag började också undersöka olika möjligheter för anskaffning av material, verktyg och plats att bygga på. En av anledningarna till att jag är intresserad av timringstekniker från förr är att folket då till stor del ägde sina produktionsmedel, hade tillgång till råmaterial och på så vis hade makt över sin byggnadskultur.

Jag tiggde till mig produktionsmedel från ett bruk som tillverkar yxor, samt en motorsåg. Övriga redskap har jag kommit över från loppisar och sådant jag haft i privat ägo, jag har också behövt tillverka arbetsredskap såsom bockar, jiggas, skaft, mallar och slägga.

Historiker:

Folkitektur belyser de trähantverkstraditioner som i århundraden präglat svensk byggnadsproduktion. Trähantverket var en del av en byggnadskultur uppbyggen av folket, där i princip alla deltog i produktionen av byggnader. Det var en integrerad del av en lokal hushållning knuten till landskap och näringsfång utan större inblandning av överheter. Den traditionella folkliga byggnadskulturen har upplösts i samband med övergången till en varuproducerande ekonomi, i vår tids industrikapitalism har byggnadskulturen blivit främmande för folket.

Bildtext:

Frakta / Block
Gränum / Olofström
2021 / 01 / 29

Romanticismer:

Låt oss romantisera traditionen.
När rationaliseringen kväver produktionen.
Låt oss romantisera det naturliga.
När skogarna blir plantager.
Låt oss romantisera kroppsarbetet.
När maskinen automatiserar.
Låt oss romantisera socialismen.
När kapitalismen är total.

November:

Jag började i november söka efter olika platser jag skulle kunna bygga på, det var aldrig självklart att det skulle vara i staden. Efter överväganden och rent praktiska begränsningar föll valet på att bygga i Malmö där jag bor och lönearbetar.

Jag bestämde mig för att jag genomföra projektet på en plats som kallas Naturmolnet i Sofielund. Där organisationen Växtverket skapat en grannskapsträdgård på en tidigare ödetomt som främst använts som parkering, huset som stod på platsen sprängdes av MC-gäng på 90 talet.

Jag fick i november också kontakt med en skogsägare i Olofström via plockhugget som förmedlar hyggesfritt virke. Var uppe och kollade på hans skog. Vi kom överens om att börja hugga och såga upp efter årsskiftet.

Dekonstruktioner:

Ordet arkitektur kan delas upp i prefixet arki- som ursprungligen betyder överste eller mästare. Den andra delen -tektur kommer från grekiskans tekton som betyder timmerman eller trähantverkare. Sammansättningen av dessa ord blir då överste trähantverkare.

Bildtext:

Tippa / Virke
Naturmolnet / Malmö
2021 / 02 / 05

Separationer:

När arkitekt blir något annat.
När något annat blir arkitekt.
När separationer blir kombinationer.
När alienationer blir unioner.

Rekonstruktioner:

Folkitektur vill vända upp och ner på överheten och ge tillbaka byggnadskulturen till folket. Prefixet *folki-* betyder majoritetens traditioner i motsats till den härskande klassen och sammansättningen *folkitektur* betyder traditionellt trähantverk underifrån.

Makter:

Sluta överkastas av överheten.
Sluta överkastas av maskinen.
Sluta överkastas av systemet.

Börja underkastas av trädet.
Börja underkastas av handen.
Börja underkastas av verket.

Produktionsfaktorer:

Produktion kan delas upp i tre enkla beståndsdelar, det bearbetade materialet *trädet*^r, det bearbetande medlet *handen*[#] och själva arbete *verket*^v.

December:

Jag skickade i december in bygglov på kiosken och använde då mina skisser som representerar de olika byggnadsteknikerna.

Jag började i december se slutet på den långa planeringen och började se fram emot att komma igång med bygget. Jag hade fixat produktionsmedlen och plats att vara på, och väntade nu på att åka till skogs för att ta fram virket.

Bildtext:

Hjälpa / Stock
Naturmolnet / Malmö
2021 / 02 / 05

Transformationer:

Produktion kan ses ur tre typer av förändringar, *socialistisk^s*, *rytmisk^r* och *fysisk^f*. Förändringar i samhället, i tempot och i det materiella.

Dialektiker:

Den historiematerialistiska dialektiken är vägledande i projektet, där antites och tes, hantverk och industri, ses i konflikt. Hantverk i betydelsen det småskaliga och teknologiskt enkla produktionssätt som följer hela processen från råmaterial till färdig produkt. Och industriproduktion i betydelsen storskaligt och teknologiskt avancerat produktionssätt där arbetet är uppdelat i tid och rum. Polemiken och motsägelserna mellan produktivkrafterna, produktion *innan¹* industriproduktionen och produktionen *under²* industriproduktion, driver historien till synteser och vad som kommer *efter³* industriproduktionen.

Bekvämligheter:

När en fått träet (ledverk) så skulle en gå å lötta (lyfta i knuten på ett hus som var flöttat tre gånger och säga: Du som å flött, hjälp mej som ä trött. Så skulle värken gå bort (Svensson, 1930).

Handens verk kan delas upp i hantvärk (ålderdomlig stavning) med tillhörande kroppsvärk, då endast handens kraft används. Samt hantverk (modern stavning) där handen också får hjälp av externa krafter, men där handen fortfarande styr processen.

Bildtext:

Torka / Stock
Naturmolnet / Malmö
2021 / 02 / 05

Del 2.

Suffixet [tion] skapar substantiv av vissa verb.
Suffixet [tion] skapar ord av produktion.
Suffixet [tion] skapar projektion.

Undersökning av produk[tion]erna.

Frågekonstruk[tion].
Svarskonstruk[tion].
Koopera[tion].
Konsum[tion].
Libera[tion].
Selek[tion].
Repeti[tion].
Varia[tion].
Kvalifika[tion].
Kvantifika[tion].
Signifika[tion].
Integra[tion].
Segrega[tion].
Aggrega[tion].
Addi[tion].
Multiplika[tion].
Ekva[tion].
Interak[tion].
Reak[tion].
Motak[tion].
Kombina[tion].
Specialisa[tion].
Rela[tion].
Tradi[tion].
Revolu[tion].
Kontrarevolu[tion].
Konstruk[tion].
Dekonstruk[tion].
Rekonstruk[tion].

Bildtext:

Skriva / Text
Hemma / Malmö
2021 / 02 / 18

Frågekonstruktion:

Då prefixet *arki-* ersätts med *folki-*.
Då arkitektur blir folkitektur.
Då folkitektur ses som traditionellt trähantverk^v.

Vad händer då med trädet^t?
Vad händer då med handen^h?
Vad händer då med verket^v?

Om händer ses som socialistisk förändring^s.
Om händer ses som rytmisk förändring^r.
Om händer ses som fysisk förändring^f.

När händer sker innan¹ industriproduktion = hantverk.
När händer sker under² industriproduktion = industri.
När händer sker efter³ industriproduktion = hantverk.

Svarskonstruktion:

Så förändras^s trädet^t innan¹ av kooperation.
Så förändras^s trädet^t under² av konsumtion.
Så förändras^s trädet^t efter³ av liberation.

Så förändras^r trädet^t innan¹ av selektion.
Så förändras^r trädet^t under² av repetition.
Så förändras^r trädet^t efter³ av variation.

Så förändras^f trädet^t innan¹ av kvalifikation.
Så förändras^f trädet^t under² av kvantifikation.
Så förändras^f trädet^t efter³ av signifikation.

Så förändras^s handen^h innan¹ av integration.
Så förändras^s handen^h under² av segregation.
Så förändras^s handen^h efter³ av aggregation.

Så förändras^r handen^h innan¹ av addition.
Så förändras^r handen^h under² av multiplikation.
Så förändras^r handen^h efter³ av ekvation.

Så förändras^f handen^h innan¹ av interaktion.
Så förändras^f handen^h under² av reaktion.
Så förändras^f handen^h efter³ av motaktion.

Bildtext:

Skafta / Navare
KKV Monumental / Malmö
2021 / 03 / 04

Så förändras^S verket^V innan¹ av kombination.
Så förändras^S verket^V under² av specialisation.
Så förändras^S verket^V efter³ av relation.

Så förändras^R verket^V innan¹ av tradition.
Så förändras^R verket^V under² av revolution.
Så förändras^R verket^V efter³ av kontrarevolution.

Så förändras^F verket^V innan¹ av konstruktion.
Så förändras^F verket^V under² av dekonstruktion.
Så förändras^F verket^V efter³ av rekonstruktion.

Kooperation:

Det var omkring 1855 och då riktigt stal Korsnäs [skogsföretag] våra skogar. Ja, man kan inte säj bättre om det sir du, för det var att stjåla, så som dem gjorde då. Om vi hade fått ha våra skogar, så skulle det inte va så fattigt som det är här och då skulle de inte behövt fara till Amerika eller till Stockholm all undome, sir du (Rehnberg, 1937).

Innan¹ industriproduktionen förknippades skogen av kooperativt brukande. Träd till timring togs ofta ur allmanningsskogarna. Det var gemensamma skogar och marker för befolkningen i de län, härader, socknar eller byar som de tillhörde. Detta medförde att bondebefolkningen i stort sett hade fri tillgång till timmer i de skogrika trakterna. Och där timmer saknades ersattes det med sten, lera, vass och torv. Tanken om trädet som allmanning levde kvar även då allmanningarnas förstatligande och privatiseringar skedde under 16-17-1800-talet. Alla ansågs ha rätt till timmer för att bygga sig ett hus och att be om stock ansågs inte som tiggeri, det kallades för stockehjälp (Werne, 1980:285).

Hantvärket tog trä ur allmanningsskogarna, träden sågs som en rättighet. En rätt till trä över huvudet, tak över huvudet, ett hem.

Bildtext:

Borra / Bock
KKV Monumental / Malmö
2021 / 03 / 10

Konsumtion:

The bourgeoisie, wherever it has got the upper hand, has put an end to all feudal, patriarchal, idyllic relations. It has pitilessly torn asunder the motley feudal ties that bound man to his 'natural superiors', and has left remaining no other nexus between man and man than naked self-interest, than callous 'cash payment'. [...] The bourgeoisie has through its exploitation of the world market given a cosmopolitan character to production and consumption in every country (Marx & Engels, 1848:12).

Under² industriproduktionen har skogen privatiserats och inordnats i kapitalismens konsumtionslogik. Samtidigt som industrin har frigjort oss från plats och jord har den fängslat oss i ett beroende till konsumtion. När trädet har blivit en produkt i penningekonomin har traditionen stockehjälp försvunnit. Likaså den allmänna kunskapen om hur en stock bearbetas till byggmaterial.

Industrin har förvandlat byggnadsproduktionen till att endast vara slutkonsumtion av diverse byggnadsmaterial. Produkter som sätts samman. Den hantverksmässiga förädlingen går inte mycket längre än till att kapa standardiserade skivor och brädor till en viss längd.

Liberation:

The artisan is the itinerant, the ambulant. To follow the flow of matter is to itinerate, to ambulate. It is intuition in action (Deleuze & Guattari, 1987:409).

Efter³ industriproduktionen tar vi tillbaka trädet som en rättighet och vi frigör trädet från industrins bojar.

Hantverket motarbetar beroendeställningen till byggnadsmaterial som varor. Till bygget av kiosken hämtades träd direkt ur en skog i

Bildtext:

Frakta / Bock
Naturmolnet / Malmö
2021 / 03 / 10

Olofströms kommun. Byggmaterialet blir till råvara, stället för vara på marknaden.

Selektion:

Till byggnads- och sågtimmer utvaldes med stor sorgfällighet rakvuxna, jemngrofva, kvistfria träd med tunna ytor och rätklufven ved med 8 a 9 verktums diameter i stockens toppända (Hansson, 1930).

Innan¹ industriproduktionen valdes byggnadsvirke med stor omsorg. I barrskogsrika områden användes oftast fur och gran, i lövskogstrakterna var ek med skiftesverk vanligare. En viktig aspekt vid valet av träd var mognaden, trädet skulle för att vara rötbeständigt ha så stor andel kärnved som möjligt. Detta har inte att göra med trädets faktiska antal växtår, grovlek på stammen eller liknande, snarare var i livscykeln trädet befinner sig. Olika metoder fanns för att avgöra trädets mognad, vissa spåntade en flisa i trädet för att se ytvedens tjocklek. Andra slog med yxskallen i trädet för att lyssna till om klangen var hög och sjungande, vilket innebar tunn ytved. Även bara blotta ögat kan avgöra mognaden, genom att kolla på grenarnas och barkens beskaffenhet (Werne, 1980).

Hantväverket kunde välja trä ur skogar där industrins repetitioner ännu inte plöjt. Naturskogens beskaffenhet och struktur medförde att en selektion av träd till virke var möjlig.

Repetition:

It is obvious, sad to say, that repetition has everywhere defeated uniqueness, that the artificial and contrived have driven all spontaneity and naturalness from the field, and, in short, that products have vanquished works (Lefebvre, 1991:75).

Under² industriproduktionen har skogsbruket mekaniserats och effektiviserats till den grad

Bildtext:

Grunda / Granit
Naturmolnet / Malmö
2021 / 03 / 10

att naturskogen nästintill är borta, ersatt med plantager. Avståndstagandet från jorden och traditionen i den industriella produktionen, strävan efter det absoluta och universella, det enhetliga och standardiserade, har lett till att det selektiva skogsbruket ersatts av det repetitiva. Totalavverkningens tid är nu, kalhygge är norm och monokulturen segrare. Träden står endast som repetitioner i skogen, som varor i butikshyllan. Men bland granens repetitioner slår borren tillbaka, den lilla insekten barkborren som älskar granplantager. Där den kan hoppa från träd till träd och käka upp hela skogar. Lika mycket som borren vinner på repetition lika mycket förlorar övrig flora och fauna. Barkborrens värsta fiende är blandskogen, där en naturlig harmoni tillåts råda.

Industrin skriker efter granens raka snabbväxande stammar. Den ensidiga efterfrågan på gran visar sig i skogens rader, den ensidiga efterfrågan på profit visar sig i skogens repetition. Gran, gran, gran, gran, gran, gran och borre.

Variation:

This streaming, spiraling, zigzagging, snaking, feverish line of variation liberates a power of life that human beings had rectified and organisms had confined, and which matter now expresses as the trait, flow, or impulse traversing it (Deleuze & Guattari, 1987).

Efter³ industriproduktionen tar vi tillbaka skogens variation. Den selektiva skörden istället för den totala skörden. Vi återskapar den naturliga florans och faunan, genom att välja hyggesfritt.

Hantverket väljer en variation av trädslag till kiosken. Från hyggesfritt skogsbruk. Furu, ek, bok, gran, lönn, al och en har använts. Genom att efterfråga variation kan vi skapa produktionsskogar med mångfald istället för enfald.

Bildtext:

Snida / Skylt
Hemma / Malmö
2021 / 03 / 11

Kvalifikation:

När skogen fick värde som handelsvara togs timmer av andra kvaliteten, ja tredje, d.v.s. bara skräpet och snart sågs detta i bygget som blev sämre och sämre tills plankhuset äntligen stod som nya tidens A och O, genomuselt, odugligt (Sunesson, 1930).

Innan¹ industriproduktionen var virkeskvalitén avgörande för byggnadens livslängd, det saknades kemiska behandlingar och syntetiska tätskikt. Träden som växte i de täta, varierade gamla skogarna växte långsamt och skapade virke av hög kvalitet.

Hantvärket kunde bygga av det bästa virket, kärnvirke som håller längre än människolivet. De långsiktiga perspektiven krävde kvalitet som stod emot röta och kortsiktighet.

Kvantifikation:

The loss of quality so evident at all levels of spectacular language, from the objects it praises to the behavior it regulates, merely translates the fundamental traits of the real production which brushes reality aside: the commodity-form is through and through equal to itself, the category of the quantitative. The quantitative is what the commodity-form develops, and it can develop only within the quantitative (Debord, 1967:38).

Under² industriproduktionen med träd i plantager så växer skogen snabbt. Bredden mellan årsringarna är stora och rötbeständigheten liten. För att konservera impregneras träet med arsenik och koppar, för att homogenisera, flisas det upp och limmas ihop till skivor. Sammanpressad till syntetiska skivor formade till räta block, korslaminerade för att förlora riktning, nermalt för att bli homogent. Spånskivor, kryssfånér, massivträelement, suddar alla ut

Bildtext:

Skräda / Furu
Naturmolnet / Malmö
2021 / 03 / 12

trädet varierande egenskaper och naturliga riktning. I den moderna trähanteringen kan träets varierande egenskaper inte utnyttjas i den omfattning som i hantverket (Sjömar, 1988:185).

Industrins monokulturella repetitiva skogar skapar snabba cash och träkvalité som matchar samhällets tempo och de ekonomiska kalkylernas kortsiktighet. Timmerhus ersätts med regelhus, timmerhusets enda material trä ersätts med en uppsjö av material.

Signifikation:

It is a question of surrendering to the wood, then following where it leads by connecting operations to a materiality, instead of imposing a form upon a matter: what one addresses is less a matter submitted to laws than a materiality possessing a nomos (Deleuze & Guattari, 1987:450).

Efter³ industriproduktionen tar vi tillbaka trädet som råmaterial och signifikation. Med dess egna dimensioner och egenheter som individer läser vi av trädet.

Hantverket hanterar de olika träslagen i konstruktionen, i kiosken har de olika trädslagen placerats i konstruktionen utifrån tradition som bygger på beständighet mot röta. Den traditionella timringstekniken hanterar träets rörelser och krympningar. Träets olika egenskaper och kvaliteter försöker hanteras istället för elimineras.

Integration:

Byggmästare och anställda arbetare i bondgårdarna har aldrig funnits, folket har i allmänhet lärt sig att nödtorftigt hjälpa sig själva, väl har ej alla blivit lika, utan en del sämre och en del bättre, men något mästarann har ej förekommit, väl har varit någon som ansetts särskilt bra, då har det alltid sagts, "han är en duktig timrare" (Olsson, 1930).

Bildtext:

Skräda / Furu
Naturmolnet / Malmö
2021 / 03 / 12

Innan² industriproduktionen var handen integrerad i hela produktionsprocessen. Makten över byggnadsproduktionen var folkets, kunskapen var allmän och folket ägde sina produktionsmedel själva eller inom bygemenskapen. Handverktygen tillverkades fram till 1800-talet också i stor utsträckning av folket själva eller av bysmederna.

Hantvärket var integrerad del av hela samhället, folket var involverad allehanda produktion och hade därtill makt över utförandeprocessen. Folket var delaktig i byggnadskulturen.

Segregation:

Owing to the extensive use of machinery, and to the division of labour, the work of the proletarians has lost all individual character, and, consequently, all charm for the workman. He becomes an appendage of the machine, and it is only the most simple, most monotonous, and most easily acquired knack, that is required of him (Marx & Engels, 1848:15).

Under² industriproduktionen har handen segregerats från byggnadsproduktionen. Folket har förlorat makten över handen som produktionsmedel. Maskiner ägda av kapitalet har trängt bort handen, som reduceras till en knapptryckare. Ett osjälvständigt redskap i maskineriet.

Industrin har befriat handen från det tunga arbetet och lett oss in i beroende till kapitalets maskineri.

Aggregation:

But only since the introduction of machinery has the workman fought against the instrument of labour itself, the material embodiment of capital. He revolts against this particular form of the means of production, as being the material basis of the capitalist mode of production (Marx & Engels, 1867:553f).

Bildtext:

Avbarka / Furu
Naturmolnet / Malmö
2021 / 03 / 12

Efter³ industriproduktionen tar vi tillbaka makten över våra händer. Vi aggregerar det segregerade. Vi återtar handen som produktionsmedel.

Hantverket använder händer, handverktyg och handmaskiner som medel. Kiosken aggregerar industriproduktionens segregerade delar, sammanför den uppdelade produktionsprocessen. Kiosken blir en manifestering av handen och hantverkaren. Hantverkaren blir en del av kiosken som därmed kan identifiera sig med den och känna stolthet och glädje.

Addition:

Mått, plan o.s.v. var som sagts tradition. Ett hus storlek stod i absolut förhållande till gårdens storlek och behov av utrymmen. Man räknade med alnar, fot och tum och dessa mått togos på gehör med händer, armar, underarmar och en husgrund stegades (Sunesson, 1930).

Innan¹ industriproduktionen var produktionen av byggnader sammankopplad med kroppens cirkulationer och prestationer. Stock lades på stock i addition. Stock + stock + stock som bildar byggnader.

Hantvirket var bundet till kroppen och det var kroppen som satte skalan. De gamla måttenheterna utgick från kroppens delar, tummar, händer, fötter och armar. Kroppen speglades också i det byggda, genom den begränsade skalan.

Multiplikation:

The tool, as we have seen, is not exterminated by the machine. From being a dwarf implement of the human organism, it expands and multiplies into the implement of a mechanism created by man. Capital now sets the labourer to work, not with a manual tool, but with a machine which itself handles the tools. Although, therefore, it is clear at the first glance that, by incorporating both stupendous physical

Bildtext:

Börja / Ek
Naturmolnet / Malmö
2021 / 03 / 18

forces, and the natural sciences, with the process of production, modern industry raises the productiveness of labour to an extraordinary degree (Marx & Engels, 1867:509).

Under² industriproduktionen har skalan multiplicerats i takt med den fossila energins flöde genom produktionerna. Produktionen sväller i alla led, multiplicerar varje enhet, maximerar varje yta. Maskinen multiplicerar material till större och större byggnationer.

Industrin multiplicerar krafter bortom handens kontroll. Kopierar massan i serieproduktioner.

Ekvation:

Nomad thought replaces the closed equation of representation, $x = x = \text{noty}$ ($I = I = \text{not you}$) with an open equation: ... $+y+z+a+...$ (... + arm + brick + window + ...). Rather than analyzing the world into discrete components, reducing their manyness to the One of identity, and ordering them by rank, it sums up a set of disparate circumstances in a shattering blow. It synthesizes a multiplicity of elements without effacing their heterogeneity or hindering their potential for future rearranging (Deleuze & Guattari, 1988:XIII).

Efter³ industriproduktionen tar vi tillbaka kroppens skalor i det fria skapandet. Vi låter byggnadsproduktionen bli en ekvation mellan kropp, rum, plats, tid, energi, mått och smått.

Hantverket som ekvation frigör sig från det kvantitativa och rör sig framåt sidled och bakåt i sammanförandet av produktionens splittrade fragment.

Interaktion:

Hantverkare bygger upp kunskap och färdigheter utifrån sinnliga intryck, som utseende,

Bildtext:

Hugga / Enkelknut
Naturmolnet / Malmö
2021 / 03 / 18

lukter och förnimmelser av hur det känns när man tar i trä (Sjömar, 1988).

Innan¹ industriproduktionen var handen i ständig interaktion med det fysiska, produktionen förutsatte att handen och materialet samarbetade.

Hantvärket är ett samspel mellan hjärna och hand. Där kunskaper inhämtas genom handens och hela kroppens engagemang och där verktygen är handens förlängning

Reaktion:

All natural processes are two-sided, they rest on the relation of at least two effective parts, action and reaction. The notion of force, however, owing to its origin from the action of the human organism on the external world, and further because of terrestrial mechanics, implies that only one part is active, effective, the other part being passive, receptive [...] The reaction of the second part, on which the force works, appears at most as a passive reaction, as a resistance. This mode of conception is permissible in a number of fields even outside pure mechanics, namely where it is a matter of the simple transference of motion and its quantitative calculation (Marx & Engels, 1867:50).

Under² industriproduktionen har maskinen ställt sig emellan handen och det fysiska. Knaptryckningar ersätter interaktion med material och handens rörelser blir enbart en reaktion på hjärnans signaler och maskinens monoton.

Industrin skapar framför skärmar och tangenter, utan någon fysisk bindning till platsen. Industriproduktionen skapar med passiva reaktioner.

Bildtext:

Sammanfoga / Syll
Naturmolnet / Malmö
2021 / 03 / 18

Motaktion:

Nature as one of her own forces, setting in motion arms and legs, head and hands, the natural forces of his body, in order to appropriate Nature's productions in a form adapted to his own wants. By thus acting on the external world and changing it, he at the same time changes his own nature. He develops his slumbering powers and compels them to act in obedience to his sway (Marx & Engels, 1867:127).

Efter³ industriproduktionen tar vi tillbaka handen som verktyg, vi låter handens arbete bli en motaktion mot det reaktionära. Mot den industriella produktionen. Vi låter handen agera mot materialet, med materialet, mot former, med former.

Hantverket är en fysisk och kroppslig produktion, det är en aktion mot den reaktiva produktionen.

Kombination:

Husägaren var ofta sin egen byggmästare. En timmerkarl var sällan specialist på timring, utan kunde jämväl var torpare (Johansson, 1930). Grannar och släktingar voro behjälpliga vid "timmergille" d.v.s. vid resningen af en byggnad, allt arbete vid ett dylikt tillfälle eller en sådan dag betalades ej, utan det var timmergillet som fick vara ersättningen (Bengtsson, 1934).

Innan¹ industriproduktionen var arbetet en kombination av arbetsmoment. Nästan alla kunde timra och folk deltog i hela processen från råmaterial till färdig produkt. Beslut kring material, hustyp, plats, tid för bygget och själva uppförandet var en process där de inblandade hade verkligt inflytande. Alla deltog mer eller mindre direkt i husbygget och var sammanvävt med livet i sig.

Hantvärdet delade inte upp livet i arbete och fritid. Arbetet var fest och festen var arbete.

Bildtext:

Hugga / Siljansknut
Naturmolnet / Malmö
2021 / 03 / 18

Olika arbetsmoment fick sitt namn efter gillet (kalas av folklig karaktär, umgänge för ömsesidig hjälp), körgille, köröl, dragöl, klinegille, täcköl, täckating, resgille, taklagsöl, stockgänge, klubbgänge, syllsup, taklagsfest, knäppebrännvin, lyckebrännvin.

Specialisation:

To subdivide a man is to execute him, if he deserves the sentence, to assassinate him if he does not [...] The subdivision of labour is the assassination of a people (Marx & Engels, 1867:484f).

Under² industriproduktionen har tankens och handens arbete skiljts åt, arbetets gestaltande och skapande moment är bortkopplat från utförandeprocessen. Teori och teknologi är skild från praktik, någon tänker hur det skall vara, andra gör det någon annan tänkt.

Industrin delar upp tanken och handen. Stora delar av hantverkskunskaperna har gått förlorade i det industrialiserade samhället, kunskaper om bostadsbyggande som i bondesamhället omfattades av den stora delen av befolkningen är nu specialiserad kunskap för en liten elit.

Relation:

Owing to the extensive use of machinery, and to the division of labour, the work of the proletarians has lost all individual character, and, consequently, all charm for the workman. He becomes an appendage of the machine, and it is only the most simple, most monotonous, and most easily acquired knack, that is required of him (Marx & Engels, 1848:15).

Bildtext:

Inpassa / Överliggaren
Naturmolnet / Malmö
2021 / 03 / 24

Efter³ industriproduktionen tar vi tillbaka den kombinerade verksamheten. Arbetsmomenten relaterar till varandra och arbetet i sig blir till en relation mellan människor och material i en process.

Hantverket som relation sammanför arbetsmoment, gör specialist till amatör, länkar samman skog och byggnad, land och stad, tanke och handling.

Tradition:

Alla utvecklingens faser tillämpas trögt på landsbygden. Det gamla hänger segt och envist kvar (Holmberg, 1930).

Innan¹ industriproduktionen jobbade handen med en egen rytm, yxan klingade i takt med handens och kroppens rörelser. Slag adderades på slag som adderades på slag. Arbetets tempo bestämdes av den mänskliga förmågan och kunskaper nedärvdes i samma tempo, från generation till generation. Genom att de yngre såg, hörde och deltog i byggnation.

Hantvärket som tradition handlar om att människor utvecklar gemensamma värderingar och kunskaper och att enskildas erfarenheter läggs till de gemensamma. Det kräver att de har direkt och omedelbart inflytande över olika processer i samhället som berör dem.

Revolution:

The work rhythm and work content of living labour are subordinated to the mechanical needs of machinery itself. Alienation of labour is no longer only alienation of the products of labour, but alienation of the forms and contents of the work itself (Marx & Engels, 1867:34).

Under² industriproduktionen jobbar handen med tempot från maskinen. Den motordrivna sågen multiplicerar handens rörelse med tusentals varv per minut. En rytm som multiplicerar sig i

Bildtext:

Laxa / Golvbjälkar
Naturmolnet / Malmö
2021 / 03 / 24

samhällets alla hörn. Den ständiga tempoökningen, den ständiga utvecklingen av produktionstekniken och den samhällseliga organisationen fortskrider genom att samtidigt förstöra all rikedomns urkällor: jorden och arbetaren.

Industrin och kapitalismen kräver ständig omorganisation för att överleva. Industrin stegrar ständigt i tempo, ytor blir slätare och slätare. Strömlinjeformning, inte för luftmotståndet, men för rytmen.

Kontrarevolution:

What runs counter to a society founded on exchange is a primacy of use. What counters quantity is quality. We know what counter-projects consist. Or what counter-space consists in - because practice demonstrates it (Lefebvre, 1991:381).

Efter³ industriproduktionen tar vi tillbaka det förflutna som en nödvändighet för bildandet av en rekonstituerad alternativ framtid, med en vital social produktion. Det kontrarevolutionära står i strid mot den pågående industrirevolutionens ständiga acceleration och omdaningar. En återhämtning för all rikedomns urkällor: jorden och arbetaren. Lefebvre menar att endast en återgång till den forna tidens gemenskaper, vardagar och byggnationer kan övervinna alienationen. Det mest uppenbara sättet att uppnå nya sociala och rumsliga förhållanden är genom att föreställa sig förmoderna förhållanden som föregår kapitalism och alienation.

Hantverket återtar forna tiders produktionssätt, det långsamma hantverket, som motsätter sig rationalitetens rytm. Kiosken är en föreställning om en annan rytm.

Konstruktion:

Hur storlek, form och utseende av en byggnad bestämdes ser ut att varit rena slumpen, då

Bildtext:

Såga / Knut
Naturmolnet / Malmö
2021 / 03 / 24

aldrig något slag av ritning förekommit, och ingen symmetri finnes i en gammal gårdsbyggnad, det ena huset bredare eller smalare om varandra, likaså höjden, högre och lägre om varandra (Olsson, 1930).

Innan¹ industriproduktionen var byggnadsproduktionen förknippad med det nödvändiga. Form och funktion var lika sammanbundet som bundenheten till de mänskliga proportionerna och de oregelbundna linjerna från naturens former.

Hantvärket som konstruktion innebär att konst och konstruktion är odelbara. Knuten på timmerhuset är det mest avancerade konstruktiva elementet och är därför den del där hantverkaren får ge utlopp för sin högsta konstnärlighet. Konsten sitter fast i konstruktionen.

Dekonstruktion:

Anyone wanting a new house picks one from among those built on speculation or still in process of construction. The builder no longer works for his customers but for the market (Marx & Engels, 1885:140).

Under² industriproduktionen har byggnadsproduktionen blivit ett dekonstruerat spekulationsobjekt. Byggnader ses i form av siffror och regleringar. Byggnadsproduktion som konst, som verksamhet för våra sinnesintryck, får inte plats i spekulanternas kalkyler. Den återkommande frågan är alltid, vad det kostar. I vårt kapitalistiska industrialiserade samhälle överkastas byggnadsverksamheten av det ekonomiska. Profitintresset blir styrande för verksamheten och därmed också kunskapsutvecklingen.

Industrin dekonstruerar arkitekturen, fasaderna är dekonstruerade tunna skivor, frånkopplade den bärande konstruktionen. Byggnaderna är dekonstruerade, konsten och konstruktionen hänger inte ihop.

Bildtext:

Halsa / Knut
Naturmolnet / Malmö
2021 / 03 / 24

Rekonstruktion:

There is also no doubt that those revolutionary ferments whose goal is the abolition of the old division of labour stand in diametrical contradiction with the capitalist form of production, and the economic situation of the workers which corresponds to that form. However, the development of the contradictions of a given historical form of production is the only historical way in which it can be dissolved and then reconstructed on a new basis (Marx & Engels, 1867:619)

Efter³ industriproduktionen tar vi tillbaka konsten som verksamhet och verk. Vi rekonstruerar det dekonstruerade. Där konsten och konstruktionen återförenas och där trähantverket blir en manifestation i rummet.

Hantverket rekonstruerar verket. Kiosken är ett fysiskt monument i staden, som manifesterar hantverket och byggnadskonsten, för samman konsten och konstruktionen, människan och materialet.

Bildtext:

Hugga / Långdrag
Naturmolnet / Malmö
2021 / 03 / 25

Del 3.

Suffixet [na] bildar bestämd plural av vissa substantiv.
Suffixet [na] bildar ord av produktionerna.
Suffixet [na] bildar produktionerna.

Dokumentering av produktioner[na].

Dokumentationer[na].
Kronologier[na].
Januaridagar[na].
Metoder[na].
Februaridagar[na].
Identifikationer[na].
Marsdagar[na].
Frågor[na].
Publiker[na].
Intressenter[na].
Aprildagar[na].
Resurser[na].
Majdagar[na].
Typologier[na].
Platser[na].
Junidagar[na].

Bildtext:

Tillverka / Dymplingar
Torpet / Torsås
2021 / 04 / 02

Dokumentationerna:

Text i kategorier och kronologi på jämna sidor.
Bild i kronologi på udda sidor.
Form i verkligheten på plats.
Folk i text, bild och form.

Text dokumenterar resurserna, metoderna, konversationerna.
Bild dokumenterar formerna, processerna, produktionerna.
Form dokumenterar texterna.
Folk dokumenterar rubbet.

Text i courier new.
Bild i fyrfärg.
Form i trä.
Folk i kött och blod.

Kronologierna:

01 som datum.
02
03
    ledighet som produktionstyper.
    industri
    hantverk
        privatperson som identifikationer.
        kontorsrätta
        timmerperson
            skriva som produktionsmetoder.
            såga
            hygga

Januaridagarna:

Jag åkte i januari upp och jobbade hos skogsägaren jag fått kontakt med via Plockhugget. Vi fällde träd och sågade upp det till de dimensioner jag behövde i hans sågverk. Vi diskuterade mycket kring skogspolitik och hur mycket de stora skogsföretagen motarbetar plockhuggmetoden.

01 ledighet privatperson
02 ledighet privatperson
03 ledighet privatperson

Bildtext:

Borra / Dymplingshål
Torpet / Torsås
2021 / 04 / 05

04 ledighet privatperson
05 ledighet privatperson
06 ledighet privatperson
07 industri kontorsråtta
08 industri kontorsråtta
09 ledighet privatperson
10 ledighet privatperson
11 industri kontorsråtta
12 industri kontorsråtta
13 industri kontorsråtta
14 hantverk projektnisse skriva
15 hantverk projektnisse skriva
16 ledighet privatperson
17 ledighet privatperson
18 industri kontorsråtta
19 industri kontorsråtta
20 hantverk skogshuggare hugga såga
21 hantverk sågmekaniker felsöka laga undersöka
22 hantverk virkesmätare lära bära såga
23 ledighet privatperson
24 ledighet privatperson
25 industri kontorsråtta
26 industri kontorsråtta
27 hantverk maskinförare såga bära lyfta mäta
28 hantverk maskinförare såga bära lyfta mäta
29 hantverk maskinförare såga bära lyfta mäta
30 ledighet privatperson
31 ledighet privatperson

Metoderna:

Ansöka.
Anteckna.
Avbarka.
Avverka.
Banka.
Berätta.
Beställa.
Betala.
Beundra.
Blanda.
Blåsa.
Borra.
Borsta.

Bildtext:

Hugga / Hakknut
Naturmolnet / Malmö
2021 / 04 / 08

Bära.
Demonstrera.
Diskutera.
Dokumentera.
Dra.
Fila.
Fotografera.
Fundera.
Följa.
Förklara.
Grundsätta.
Gräva.
Hamra.
Hoppa.
Hämta.
Koncentrera.
Korsknuta.
Känna.
Köpa.
Köra.
Laga.
Leka.
Loda.
Lyfta.
Lyssna.
Lära.
Läsa.
Låna.
Maila.
Mottaga.
Mäta.
Opponera.
Passa.
Prata.
Preparera.
Programmera.
Prova.
Ringa.
Rita.
Rulla.
Sammanfoga.
Skafta.
Skala.
Skiftesverka.

Bildtext:

Passa / Hakknut
Naturmolnet / Malmö
2021 / 04 / 08

Skriva.
Skräda.
Skydda.
Slätknuta.
Sparka.
Stapla.
Sylla.
Såga.
Söka.
Tigga.
Tillverka.
Timra.
Tippa.
Titta.
Torka.
Trycka.
Träffa.
Tycka.
Tälja.
Tänka.
Undersöka.
Upprepa.
Vila.
Vilja.
Visa.
Väga.
Vänta.
Ändra.
Åka.
Öppna.

Februaridagarna:

Jag fick i början på februari leveransen av virke till byggarbetsplatsen. Virket lades på högar med läkt emellan för att torka. Jag skrev på denna text och fixade med hemsidan i väntan på att vårvädret skulle komma och att virket skulle få torka lite.

*01 industri kontorsrätta
02 industri kontorsrätta
03 industri kontorsrätta
04 hantverk grovarbetare köra fixa köpa
05 hantverk grovarbetare mottaga stapla*

Bildtext:

Hugga / Långdrag
Naturmolnet / Malmö
2021 / 04 / 10

06 ledighet privatperson
07 ledighet privatperson
08 industri kontorsråtta
09 industri kontorsråtta
10 hantverk webbdesigner programmera
11 hantverk webbredaktör programmera skriva
12 hantverk projektnisse skriva
13 ledighet privatperson
14 ledighet privatperson
15 industri kontorsråtta
16 industri kontorsråtta
17 industri kontorsråtta
18 hantverk projektnisse skriva
19 hantverk projektnisse skriva
20 ledighet privatperson
21 ledighet privatperson
22 industri kontorsråtta
23 industri kontorsråtta
24 hantverk projektnisse skriva
25 hantverk projektnisse skriva tänka dokumentera
26 hantverk projektnisse fråga
27 ledighet privatperson
28 ledighet privatperson

Identifikationerna:

Jag har identifierat mig som projektnisse.
Jag har identifierat mig som timringselev.
Jag har identifierat mig som forskarnisse.
Jag har identifierat mig som studentnisse.
Jag har identifierat mig som konstnårsapa.
Jag har identifierat mig som kulturvetare.
Jag har identifierat mig som lantarbetare.
Jag har identifierat mig som byggingenjör.
Jag har identifierat mig som virkesköpare.
Jag har identifierat mig som orderläggare.
Jag har identifierat mig som skogsbrukare.
Jag har identifierat mig som slöjdarnisse.
Jag har identifierat mig som skogshuggare.
Jag har identifierat mig som sågmekaniker.
Jag har identifierat mig som virkesmätare.
Jag har identifierat mig som maskinförare.
Jag har identifierat mig som expropriator.
Jag har identifierat mig som grovarbetare.

Bildtext:

Hugga / Laxknut
Naturmolnet / Malmö
2021 / 04 / 10

Jag har identifierat mig som webbdesigner.
Jag har identifierat mig som markarbetare.
Jag har identifierat mig som webbredaktör.
Jag har identifierat mig som timmerperson.
Jag har identifierat mig som scenkonstnär.
Jag har identifierat mig som parkarbetare.
Jag har identifierat mig som museipedagog.
Jag har identifierat mig som kommunikatör.
Jag har identifierat mig som lokalvårdare.
Jag har identifierat mig som ungdomscoach.
Jag har identifierat mig som gatukonstnär.
Jag har identifierat mig som demonstratör.
Jag har identifierat mig som byggtekniker.
Jag har identifierat mig som dagispedagog.
Jag har identifierat mig som språkkonsult
Jag har identifierat mig som cirkusartist
Jag har identifierat mig som virkesmätare
Jag har identifierat mig som mångsysslare.

Marsdagarna:

Jag började i mars att bygga, sätta grundstenar av granit. Jag byggde också olika redskap som behövdes för att komma igång, till exempel arbetsbockar och skaft till olika gamla verktyg jag hittat på loppisar.

Jag började också timra på riktigt, jag skrädde stockarna med timmerbilan och barkade av barken med barkjärnet. Det första två stockarna som möter marken är av ek och jag valde att fälla ner dem i graniten för att få dem att ligga stabilt på grunden. De två nästkommande stockarna var fur och mellan dessa stockar använde jag en enkelknut, den simplaste av knutar.

Jag blev klar med det första varvet, syllvarvet och fällde då in golvbjälkar, då detta skulle bli svårt när nästa stockvarv var pålagt.

Jag gjorde det ovanliggande varvet också som korsknutar men nu med siljansknutar som jag lärt mig på kursen i Gränsfors.

Bildtext:

Kalasa / Laxknut
Naturmolnet / Malmö
2021 / 04 / 10

01 industri kontorsråtta
02 industri kontorsråtta
03 industri kontorsråtta hämta
04 hantverk markarbetare gräva grundsätta loda
05 hantverk plattsättare platta gräva loda bygga
06 ledighet privatperson
07 ledighet privatperson
08 industri kontorsråtta
09 industri kontorsråtta
10 hantverk projektnisse frakta fixa bygga
11 hantverk webbredaktör prata
12 hantverk timmerperson skräda avbarka
13 hantverk timmerperson skylta
14 hantverk timmerperson sylla såga loda hygga mäta rita
15 industri kontorsråtta
16 industri kontorsråtta
17 industri kontorsråtta
18 hantverk timmerperson korsknuta anpassa loda mäta rita
19 hantverk timmerperson korsknuta såga loda hygga mäta
20 ledighet privatperson
21 ledighet privatperson
22 industri kontorsråtta
23 industri kontorsråtta
24 industri kontorsråtta
25 hantverk scenkonstnär korsknuta såga loda hugga
26 hantverk scenkonstnär korsknuta såga loda hugga
27 ledighet privatperson
28 ledighet privatperson
29 industri kontorsråtta
30 industri kontorsråtta
31 hantverk timmerperson korsknuta

Frågorna:

Person frågar vad det är jag bygger.
Person frågar vad det ska bli.
Person frågar vad det är jag bygger.
Knatte frågar om hen kan hjälpa till att måla sen.
Person frågar vad det ska bli.
Person frågar vad det är jag bygger.
Knatte frågar om hen får klappa hunden.
Knatte frågar om hen får klappa hunden.
Knatte frågar om hen får klappa hunden.
Person frågar vad jag har för utbildning.

Bildtext:

Beundra / Knuttimring
Naturmolnet / Malmö
2021 / 04 / 15

Person frågar om hen kan flytta den här.
Person frågar vad jag gör.
Knatte frågar om hen får klappa hunden.
Person frågar om jag vill köpa timmerbila för 300 kr.
Person frågar vad det ska bli för något.
Knatte frågar vad för företag jag har.
Person frågar var hon kan få tag på armeringsgaller.
Person frågar vad det är jag bygger.
Person frågar hur man kan få ett sånt här jobb.
Person frågar om det ska bli en stuga.
Person frågar om jag vill ha kaffe.
Person frågar om jag vill ha tårta.
Knatte frågar om hunden bits.
Person frågar om det är okej om vi är här.
Person frågar får jag hoppa upp.
Person frågar om jag inte är rädd för att bli rånad.
Person frågar om den kan hjälpa till.
Person frågar var träet kommer ifrån.
Person frågar om hen kan introducera barnbarnen.
Person frågar om den kan hjälpa till.
Person frågar vad det ska bli för något.
Person frågar varför jag inte använder maskin istället.
Person frågar om jag knuttimrar.
Person frågar om vi kan sitta här och kolla.
Person frågar om det är en hammare.
Person frågar om jag vill ha korv med bröd.
Knatte frågar om det ska bli en rutschbana.
Person frågar om hen kan få virke.
Person frågar vad det är jag bygger.
Person frågar vad verktygen kostar.
Person frågar om jag gör allt själv.
Person frågar var virket kommer ifrån.
Person frågar om jag ska ha en dörr.
Person frågar varför jag inte använder maskin istället.
Person frågar om det ska bli en bänk.
Person frågar om hen får sälja mat.
Person frågar något på okänt språk.
Person frågar om jag vill ha godis.
Knatte frågar vems hunden är.
Knatte frågar vad hunden heter.
Person frågar om de kan sätta sig bredvid.
Person frågar varför jag inte använder maskin istället.
Person frågar vad kiosken ska användas till.
Person frågar om hen kan få hjälpa till.

Bildtext:

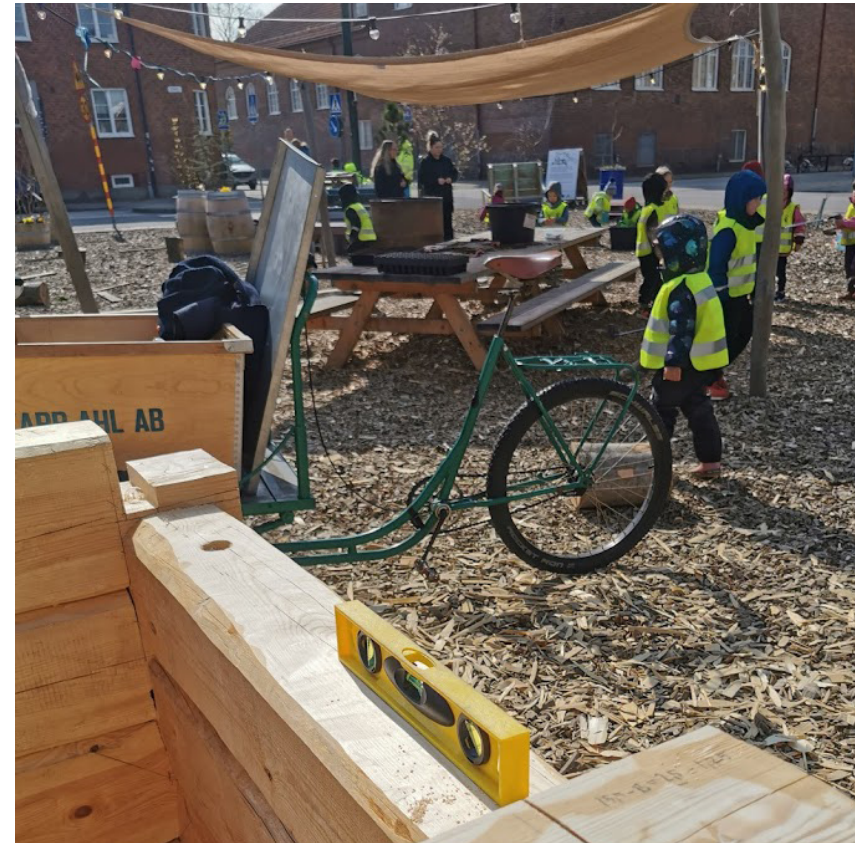
Leka / Koja
Naturmolnet / Malmö
2021 / 04 / 21

Person frågar vad som odlas.
Person frågar vad det är jag bygger.
Person frågar var kollektivhuset ligger.
Knatte frågar om hunden är en schnauzer.
Knatte frågar om hen kan använda kiosken.
Person frågar om hen får hjälpa till och bygga.
Person frågar var virket kommer ifrån.
Person frågar om det är Malmö stad som betalar.
Person frågar vad det är jag bygger.
Knatte frågar var dörren är.
Person frågar var foodtrucken är.
Person frågar vad det är jag bygger.
Person frågar om jag bor i området.
Person frågar varför jag gör sådär.
Person frågar hur det går.
Knatte frågar vad det ska bli.
Person frågar hur läget är.
Knatte frågar om hen får sälja bullar i kiosken.
Person frågar om hen får hälsa på hunden.
Person frågar om vi vill ha godis.
Person frågar vad det ska bli för något.
Person frågar om jag vill ha tårta.
Person frågar om jag timrar.
Person frågar om kiosken ska stå kvar.
Person frågar om tidningen varit här.
Knatte frågar vad det här är.
Knatte frågar vad det här är.
Knatte frågar vad det här är.
Knatte frågar vad det här är.
Knatte frågar vad det här är.
Knatte frågar vad det här är.
Person frågar varför jag gör sådär.
Knatte frågar om det är riktigt trä.
Knatte frågar om det ska säljas korv typ.
Knatte frågar om hen kan hjälpa till.
Knatte frågar om hen får hugga med yxan.
Knatte frågar om hen får tälja.
Knatte frågar om hen får borra.
Knatte frågar om hen får slå med hammaren.
Knatte frågar om hen får cykla.
Person frågar om det ska bli en kompost.
Person frågar när kiosken är klar.
Knatte frågar om hen får hjälpa till.
Person frågar om jag byggt hus förr.

Bildtext:

Loda / Stock
Naturmolnet / Malmö
2021 / 04 / 21

Person frågar varför jag gör sådär.
Person frågar vem som äger marken.
Knatte frågar vad verktyget är till för.
Person frågar om jag är intresserad av byggkollektiv.
Person frågar om jag behöver lyfthjälp.
Person frågar om jag är snickare.
Person frågar varför jag gör sådär.
Person frågar när jag ska bli klar.
Person frågar om hen kan sälja i kiosken.
Person frågar om det ska vara någon öppning.
Knatte frågar vad hunden heter.
Person frågar när kiosken är klar.
Knatte frågar om hen får hjälpa till.
Knatte frågar vad verktyget är till för.
Person frågar om jag är snickare.
Knatte frågar vad jag gör.
Person frågar om hen får komma tillbaka med barnen.
Person frågar vad det ska bli för något.
Knatte frågar vad verktyget är till för.
Person frågar var dörren är.
Person frågar om hen kan få lite trä.
Person frågar hur högt det ska bli.
Knatte frågar vad jag gör.
Knatte frågar vad jag heter.
Person frågar om det ska bli en kiosk.
Knatte frågar om hen får hjälpa till.
Person frågar vad jag har för utbildning.
Knatte frågar om det ska bli en önskebrunn.
Knatte frågar när den är klar.
Knatte frågar om hen kan hjälpa till.
Person frågar vad det ska bli.
Knatte frågar vad jag gör.
Person frågar om det ska bli en kiosk.
Person frågar om den är klar.
Knatte frågar om vi är kompisar.
Person frågar vem som gjort kiosken.
Person frågar vem som äger platsen.
Person frågar om de kan gå in i kiosken.
Knatte frågar om jag vill köpa ost.
Knatte frågar om jag har dollar.
Person frågar hur länge kiosken ska stå på plats.
Person frågar om kiosken är klar.
Person frågar om jag sköter om den.
Knatte frågar hur länge jag varit här.

Bildtext:

Hugga / Tapphål
Naturmolnet / Malmö
2021 / 04 / 23

Knatte frågar varför jag har plåster.
Knatte frågar vad jag heter.
Person frågar om kiosken är klar.
Person frågar om hen får gå in.
Knatte frågar varför jag har en hammare.
Knatte frågar vad jag gör.
Person frågar när invigningen är.
Knatte frågar vad jag ska göra härnäst

Publikerna:

Nyfikna knattar.
Nyfikna fönstersnickare.
Nyfikna hobbyfilosofer.
Nyfikna kontorister.
Nyfikna komiker.
Nyfikna arbetslösa.
Nyfikna pensionärer.
Nyfikna skolbarn.
Nyfikna förskolebarn.
Nyfikna föräldralediga.
Nyfikna arkitekter.
Nyfikna scenkonstnärer.
Nyfikna lärare.
Nyfikna programledare.
Nyfikna snickare.
Nyfikna projektledare.
Nyfikna modellbyggare.
Nyfikna träarbetare.
Nyfikna styrelsemedlemmar.
Nyfikna ekonomer.
Nyfikna konstnärer.
Nyfikna skogsarbetare.
Nyfikna restaurangägare.
Nyfikna hobbynickare.
Nyfikna falafelkioskägare.
Nyfikna frisörer.
Nyfikna grannar.
Nyfikna hundägare.
Nyfikna pappor.
Nyfikna mammor.
Nyfikna morföräldrar.
Nyfikna farföräldrar.

Bildtext:

Passa / Tapphål
Naturmolnet / Malmö
2021 / 04 / 23

Intressenterna:

Timringsintresserad från hälsingland.
Timringsintresserad från uppland.
Timringsintresserad från uppland.
Timringsintresserad från okänd ort.
Timringsintresserad från småland.
Timringsintresserad från danmark.
Timringsintresserad från okänd ort.
Timringsintresserad från malmö.
Timringsintresserad från norrbotten.
Timringsintresserad från internet.
Timringsintresserad från skåne.
Timringsintresserad från internet.
Timringsintresserad från malmö.
Timringsintresserad från okänd ort.
Timringsintresserad från okänd ort.
Timringsintresserad från västerbotten.
Timringsintresserad från serbien.
Timringsintresserad från malmö.
Timringsintresserad från okänd ort.
Timringsintresserad från blekinge.
Timringsintresserad från okänd ort.
Timringsintresserad från skåne.
Timringsintresserad från norrland.
Timringsintresserad från okänd ort.
Timringsintresserad från okänd ort.
Timringsintresserad från skåne.

Aprildagarna:

Jag började i april med att hugga upp slätknutar, både en slags hakknutar och laxknutar. Av både gran och fur.

Jag började efter slätknutarna att jobba på skiftesverkskonstruktionen som ligger ovanpå. Det understa lagret i skiftesverket är av ek för att bättre motstå röta än den över konstruktionen av bok.

Jag var tvungen att arbeta med mer precision och rätta vinklar i skiftesverket, för att tappar och tapphål ska passa med varandra. De hårda

Bildtext:

Banka / Tapp
Naturmolnet / Malmö
2021 / 04 / 23

träslagen gjorde att precisionen var lättare att uppnå, då varje skär i träet tog bort mindre, än i de mjukare träslagen fura och gran.

Jag var i slutet av månaden nästan klar med stolparna i skiftesverket.

01 hantverk timmerperson slätknuta hugga såga prata
02 ledighet privatperson
03 ledighet privatperson
04 ledighet privatperson
05 hantverk timmerperson slätknuta hugga såga
06 industri kontorsråtta presentera
07 hantverk kontorsråtta
08 hantverk parkarbetare slätknuta loda mäta prata
09 hantverk parkarbetare slätknuta passa loda hugga prata
10 ledighet privatperson
11 ledighet privatperson
12 industri kontorsråtta
13 industri kontorsråtta
14 hantverk parkarbetare slätknuta hugga såga
15 hantverk timmerperson slätknuta
16 hantverk timmerperson slätknuta
17 ledighet privatperson
18 ledighet privatperson
19 industri kontorsråtta
20 industri kontorsråtta
21 industri kontorsråtta prata
22 hantverk timmerperson skiftesverka borra hugga banka
23 hantverk timmerperson skiftesverka banka hugga borra
24 ledighet privatperson
25 ledighet privatperson
26 industri kontorsråtta
27 industri kontorsråtta
28 hantverk timmerperson skiftesverka borra mäta rita
29 hantverk timmerperson skiftesverka hugga slå skära
30 hantverk timmerperson skiftesverka banka såga borra

Resurserna:

A1.
Bil.
Bock.
Bok.

Bildtext:

Banka / Stolpe
Naturmolnet / Malmö
2021 / 04 / 29

Borr.
Cykel.
Dator.
Dragjärn.
Dragsåg.
Ek.
En.
Fur.
Gran.
Granit.
Hammare.
Huggkubbe.
Hund.
Hyvel.
Justersåg.
Kamera.
Kil.
Klubba.
Kniv.
Kofot.
Kran.
Kurs.
Lampa.
Lønn.
Mall.
Motorsåg.
Navare.
Ord.
Papper.
Passare.
Penna.
Planhyvel.
Plank.
Skruv.
Skruvdragare.
Slipsten.
Stock.
Stämjärn.
Svarv.
Sågverk.
Text.
Timmerbila.
Traktor.
Tumstock.

Bildtext:

Banka / Stolpe
Naturmolnet / Malmö
2021 / 04 / 30

Tång.
Vattenpass.
Verktygslåda.
Vinkelhake.
Yxa.

Majdagarna:

Jag gjorde i början på maj klart skiftesverkskonstruktionen och la då på det sista varvet med slätknutar.

Jag byggde taket av furuplank som blivit över när timmerblocken sågades i Olofström. Jag fräste ut rännor på brädorna, för vattnet att rinna i. I verkstaden tillverkade jag tränaclar av ek som jag sedan slog ihop taket med. När det tunga taket lyfts på plats så tillverkade jag en disk till kioskens framsida, där varor kan placeras.

Jag tillverkade också en liten skylt och döpte kiosken till Allkiosken. Ett namn som återknyter till många av projekten jag gjort på arkitektskolan allkonst, allpassagen, allbiblioteket, allpallen och nu alltså allkiosken.

Jag tillverkade i slutet av månaden golv och bälur till skiftesverket, här används trä som har relativt dålig rötbeständighet, då de med lätthet kan bytas ut. Träslagen för bälurarna och golvet är bok, lönn och al.

01 ledighet privatperson
02 ledighet privatperson
03 industri kontorsråtta
04 industri kontorsråtta
05 industri kontorsråtta
06 hantverk mångsysslare slätknuta passa loda
07 hantverk mångsysslare slätknuta hugga såga barka
08 ledighet privatperson
09 ledighet privatperson
10 industri kontorsråtta
11 industri kontorsråtta
12 hantverk kontorsråtta

Bildtext:

Stolpa / Stolpverk
Naturmolnet / Malmö
2021 / 05 / 02

13 hantverk mångsysslare taka såga fräsa hyvla
14 hantverk mångsysslare taka såga fräsa hyvla
15 ledighet privatperson
16 ledighet privatperson
17 industri mångsysslare taka såga rita pussla
18 industri mångsysslare taka pussla banka
19 industri mångsysslare taka banka lyfta
20 hantverk mångsysslare golva såga hyvla banka
21 hantverk mångsysslare takavvattna såga tälja anpassa
22 ledighet privatperson
23 ledighet privatperson
24 hantverk mångsysslare båla hyvla rita såga
25 hantverk mångsysslare båla såga hyvla rita
26 hantverk mångsysslare båla banka hugga såga
27 hantverk mångsysslare skriva
28 hantverk mångsysslare skriva
29 ledighet privatperson
30 ledighet privatperson
31 hantverk mångsysslare inskicka

Typologierna:

Kiosken som palats.
Kiosken som paviljong.
Kiosken som lusthus.

Kiosken som privat.
Kiosken som offentlig.
Kiosken som kommersiell

Kiosken som korvkiosk.
Kiosken som glasskiosk.
Kiosken som telefonkiosk.

Kiosken som skulptur.
Kiosken som monument.
Kiosken som vad du vill.

Bildtext:

Stolpa / Stolpverk
Naturmolnet / Malmö
2021 / 05 / 02

Platserna:

Kiosken finns på mer än en plats.
Kiosken finns i texten [jämna sidor].
Kiosken finns på bilder [udda sidor].

Kiosken finns i skogen [Olofström].
Kiosken finns på landet.
Kiosken finns i staden.

Kiosken finns på verkstaden [KKV].
Kiosken finns i handen.
Kiosken finns på cykeln.

Kiosken finns i bilen.
Kiosken finns på grundstenarna.
Kiosken finns i verktygen.

Kiosken finns på byggarbetsplatsen.
Kiosken finns i Malmö.
Kiosken finns på 55.586554, 13.015554 [Naturmolnet].

Junidagarna:

Jag presenterar projektet i juni, jag hoppas jag får en intressant kritik som kan leda till en bra diskussion om projektet.

01 hantverk mångsysslare vila
02 hantverk mångsysslare vila
03 hantverk mångsysslare preparera
04 hantverk mångsysslare preparera
05 ledighet privatperson
06 ledighet privatperson
07 hantverk mångsysslare
08 hantverk mångsysslare
09 hantverk mångsysslare
10 hantverk mångsysslare presentera
13 ledighet privatperson
12 ledighet privatperson
13 ledighet privatperson
14 industri kontorsråtta
15 industri kontorsråtta
16 industri kontorsråtta

Bildtext:

Spåna / Hund
Naturmolnet / Malmö
2021 / 05 / 07

17 industri kontorsråtta
18 industri kontorsråtta
19 ledighet privatperson
20 ledighet privatperson
21 industri kontorsråtta
22 industri kontorsråtta
23 industri kontorsråtta
24 ledighet privatperson
25 ledighet privatperson
26 ledighet privatperson
27 ledighet privatperson
28 industri kontorsråtta
29 industri kontorsråtta
30 industri kontorsråtta

Bildtext:

Klättra / Navare
Naturmolnet / Malmö
2021 / 05 / 07

Del 4.

Ordet [produktionerna] skapar text.
Ordet [produktionerna] skapar bild.
Ordet [produktionerna] skapar form.
Ordet [produktionerna] skapar folk.

Sammanfattning av [produktionerna].

Träd[produktionerna].
Hand[produktionerna].
Verk[produktionerna].
Meta[produktionerna].
Text[produktionerna].
Bild[produktionerna].
Form[produktionerna].
Folk[produktionerna].
Makt[produktionerna].
Slut[produktionerna].
Käll[produktionerna].

Bildtext:

Slätknuta / Hittepåknut
Naturmolnet / Malmö
2021 / 05 / 08

Trädproduktionerna:

Genom att jag använde trästockar som råmaterial *motarbetade* jag byggmaterialet som vara. Idag finns inte traditionen stockehjälp kvar och byggmaterial saluförs på marknaden. Genom att välja bort den industriella hanteringen av material ställde jag mig utanför marknaden. För att istället ta makten över råvaran. Men att få tag på trä som nyfällda stockar var svårare än jag tänkt. Det normala hade kanske varit att åka till brädgården, men de säljer ju just brädor och förädlade produkter. Efter att ha fått kontaktat med Plockhugget, som förmedlar virke från skog som inte skövlas, fick jag ett nummer till en liten skogsbrukare som kunde hjälpa mig att avverka lite träd. Att frångå marknaden, gör att vi *tar tillbaka trädet*.

Genom att jag och skogsbrukaren valde ut en variation av träslag ur skogen så *motarbetade* vi den rådande skogsnormen om monokulturella plantager och kalavverkningar. Genom att efterfråga variation och plockhuggsmetod bidrar vi till skapandet av alternativa skogsproduktioner. Genom att använda trä som annars går till förbränning och tillverkning av energi så uppvärderar vi de olika träslagens status. Boken, alen och lönnen som idag ofta klassas som skräpskog får i kiosken ett liv efter fällning, istället för att direkt åka till värmeverkets brännugnar. Projektets ambition om att manifesteras andra produktioner och förändra rådande hegemoni gör att vi får tillbaka skogens variationer. Fur, gran, en, ek, bok, lönn, al istället för gran, gran, gran, gran, gran, gran, gran. Heterotopier som skapar blandskog. Naturens växlingar ersätter plantagernas räta linjer, vi *får tillbaka rytmen*.

Genom att arbeta med trädens olika egenskaper *motarbetade* jag de industriella standardiserade formerna. Jag lät trädet behålla sina fysiska egenskaper, vara det spruckna, krympande, svällande och rörliga material som det är. Jag

Bildtext:

Luta / Stock
Naturmolnet / Malmö
2021 / 05 / 09

lät träslagen placeras i kioskens konstruktion efter röttålighet, ek mot marken. Bok lönn, al i delar som lätt går att byta ut och högt över mark. Det traditionella trähantverket har utvecklats genom århundradena för att hantera träets olika egenskaper, rörligheter och variationer. Att arbeta med dessa sprickor och kvistar, svällningar och krympningar, individuella och träslagsspecifika former, gör att produktionen får tillbaka det naturliga, trähantverket *ger tillbaka naturen*. Åt produktionen, åt producenten, åt produkten.

Handproduktionerna:

Genom att arbeta med enkla handverktyg *motarbetade* jag de storskaliga maskinerna ägda av storkapitalet. Bygget av kiosken är ett återtagande av handen som produktionsmedel och handen som makt över sitt eget skapande. Vilket sammanför människa och materia i verket^A och verket^B. Att själv äga sina produktionsmedel som yxa och såg ger mig makten över förmågan att skapa, jag står inte i beroendeställning till arbetsköparens stora maskiner och dyra programvaror. Det handlar om möjligheten att skapa, där arkitekter i grunden endast behöver penna och papper. Men där vi idag gjort oss beroende av olika digitala hjälpmedel för ritningsproduktionen. Motsvarigheten till arkitektens mest basala verktyg för timmermannen är yxan, som historiskt sett egentligen varit det enda verktyg som behövts för att uppföra en timrad byggnad, idag är uppförande av byggnationer beroende av storskaliga maskiner drivna av elektricitet och fossila bränslen. De enkla verktygen ger makt till arbetaren, i motsats till industrins hierarkier, *folkitekturen tar tillbaka handen*.

Genom att arbeta med handen och kroppen speglas kroppens skala i det byggda och jag *motarbetade* därför den storskaliga och omänskliga skalan i det industriella byggandet. Men också träden, hopfogningsteknikerna och traditionen medför en begränsning i skalan jämfört med den

Bildtext:

Planera / Tak
Naturmolnet / Malmö
2021 / 05 / 09

kapitalistiska skalan. Som ansamlar resurser hos de få, som möjliggör superstrukturer där vi, de små människorna, ska finna ro. Att arbeta med handen begränsar oss, vi får tillbaka det lilla, vi får tillbaka skalan.

Genom att låta handen vara aktiv i hela produktionsprocessen *motarbetade* jag den industriella förlamade handen och kroppen. För mig som arbetande arkitekt innebär produktionsprocessen mestadels stillasittande knapptryckande, men för byggnadsarbetaren kanske ett monotont skjutande med spikpistolen. När jag suddar ut våra bestämda roller, låter arkitekten bli timmerman och timmermannen projektör. När arkitekten tillåts använda kroppen i produktionen, när timmermannen tillåts skissa. När våra armar och ben får arbeta samtidigt som huvudet, aktiveras hela människan. Det är något jag under tiden som praktiserande arkitekt har saknat. Trähantverket *ger tillbaka kroppen*. Åt produktionen, åt producenten, åt produkten.

Verkproduktionerna:

Genom att kombinera industriproduktionens uppdelade arbetsmoment skapas relationer som under kapitalismen arbetar isolerat. Jag *motarbetade* produktionsprocessens alienationer och försökte istället bygga relationer och förändra maktrelationer. Eftersom hantverksmetoderna bjuder in till hela produktionsprocessen istället för den uppdelade har jag också identifierat mig som en radda olika personer som härstammar från arbetsdelningens logik, till exempel: timmerperson, lantarbetare, kulturvetare, byggingenjör, studentnisse, slöjdarnisse, skogshuggare, maskinförare, webbdesigner, markarbetare, scenkonstnär, parkarbetare, ungdomscoach, dagispedagog, cirkusartist, språkkonsult, kommunikatör, virkesmätare. Helt enkelt mångsysslare. På vissa sätt finns denna ombytliga roll redan i arkitektens roll inom industriproduktionen, som en slags spindel i nätet

Bildtext:

Tillverka / Tränaglar
KKV Monumental / Malmö
2021 / 05 / 12

som måste medla mellan konsulter och bångstyriga schack. Men de relationer vi har är med andra specialister, från samma klass, folkitekturen ger tillbaka relationerna mellan materia, människor och verksamheter i ett bredare spektrum. Jag har fått en helt ny och fördjupad relation till materialet när jag är med vid avverkningen, bearbetningen till stock och timmerblock, hur dessa sammanfogas till en byggnad och blir en gestalt. Jag har också fått många nya relationer till människor, som tillverkar yxor, som jobbar i skogen, som är kollegor på verkstaden, som kommit förbi och pratat med mig på byggarbetsplatsen, som visat intresse för framtida projekt och relationer, i dessa tider av alienationer. Jag har också fått en ny relation till själva verksamheten jag utför, genom att reflektera över själva verket och hur en för mig önskvärd arbetsituation ser ut. Att medvetenhetengöra hur arbetsglädje och arbetsrelationer kan skapas inom ramen för den bredare synen på byggnadsproduktion som folkitekturen öppnar upp för. Trähantverket tar tillbaka verket^A.

Genom att arbeta med hantverk som tillåts ta tid och som går emot rationalitet och effektivitet motarbetade jag den pågående industriella revolutionen. Ända sedan industriella revolutionens genombrott har förändringarna i produktion och i förlängning därmed också våra livsbetingelser eskalerat i tempo. Tradition i form av långsamma förändringar står i motsats till revolutionen. Ett återtagande av gamla traditioner blir i detta projekt en föreställning om det förmoderna, lärdomar om produktioner som sträcker sig tusentals år bakåt i tiden. Jag har under projektets gång förstått att traditionsbegreppet verkar vara tabubelagt på arkitektskolan. Jag nämnde för en lärare att jag ska ha en timmerman från kulturen som handledare varpå hen utbrast "Nej men fy, varför det..?". Mitt första försök till examinator tyckte att projektet skulle kretsas kring timring som parametrisk design. Och absolut kan det vara intressant att blanda gamla traditioner

Bildtext:

Fräsa / Faltak
KKV Monumental / Malmö
2021 / 05 / 12

med ny teknologi. Men jag är övertygad om att gamla hantverkstraditioner i sig själva också är relevanta idag, som motpol mot de profithungrande spekulativa byggnadsproduktionerna. Genom att avsäga mig mästarrollen, stryka arki- och ersätta med folki- gjorde jag en förskjutning av maktrelationerna. Jag avsa mig mästarrollen för att jobba i gränsland och över gränser. Jag återskapade traditionerna från byggnadskulturen då den var gemensam och ägdes av folket, underifrån. Jag underkastade mig traditioner i form av trähantverk. Jag underkastade mig trädets ådringar och sprickor, jag underkastade mig kroppens begränsningar, för att slippa överkastas av kapitalet, industriella revolutionens ständiga omdaningar och rationaliseringar. Jag underkastar mig det långsamma tempot, min egen kropps tempo, istället för att överkastas av maskinernas 1000 tals varv per minut. Metoder som binder mig i tiden, lugnar de stressiga stadsmuskulerna och låter kroppens pulser sätta tempot. Att följa traditionen, att följa trädet, att följa handen, gör att vi får tillbaka tempot.

Genom att rekonstruera konsten i konstruktionen motarbetade jag industriproduktionens dekonstruktioner av konst och konstruktion. Timringstraditionen separerar inte på konstruktion och konstnärligt uttryck, konstruktionen är det konstnärliga uttrycket. Och det konstnärliga uttrycket grundar sig på hantverket - konsten - verket. Konsten i hur stockarna sammanfogas, stockarnas relationer. Och i detta fall hur stockarna relaterar till sin omgivning, hur den traditionella timringskonstruktionen växer upp i det industriella och urbana Malmö. Det är i dialektiken mellan byggnadskranarna som lyfter på betongelement i grannkvarterets nybyggnation och kioskens hantverksproduktion som tydligast visar på kioskens motstånd mot den industriella produktionen. Det är i det dialektiska som kiosken tydligast visar sig som den manifestation den ämnar vara. Som en skulptur, ett monument över vår gemensamma förlorade byggnadskultur. Kiosken

Bildtext:

Prefabba / Faltak
KKV Monumental / Malmö
2021 / 05 / 13

blir något mer än bara en hantverkskonstruktion i sig, den blir en rekonstruktion och en berättelse om andra tempon, om yxans tempo i kontrast mot maskinernas, om andra maktrelationer, om andra funktioner, om andra produktioner. Kiosken säger något mer än endast material och typologi, den blir en konstruktion med betoning både på konst^A och konst^B. Kiosken *ger tillbaka kulturen*. Åt produktionen, åt producenten, åt produkten.

Metaproduktionerna:

Projektet har resulterat i en form av enbart trä, text av enbart bokstäver, bilder av enbart fotografier och folk av enbart kött och blod. Alla fyra medier uttrycker egentligen samma sak, men på olika abstraktionsnivåer. Jag har arbetat med alla medier parallellt, och alla medier har format varandra.

Textproduktionerna:

Mitt sätt att arbeta med text, att följa ordens strukturer och rumsligheter, går igen i mitt förhållande till trädet som följer trähantverkstraditioner och trädets egna riktningar och egenheter. På samma sätt som jag karvar i stockarna så karvar jag in i ordens betydelse. Varje ord har sin historia med sina olika tolkningar, ordet arkitektur innehåller en historia om ett yrke. Timmermannen som blev mästare, som blev mästernickare, som blev arkitekt. Projektet följer orden, från arkitekten, som blir folkarkitekt, som ger trähantverket, som ger trädet, handen och verket, som ger alla ord som slutar på -tion och hela min frågekonstruktion. Texten är tankens arbete och texten ger handens arbete tankar. Konstruktionen av text, som följer grammatiska ändelser, ordlängder och rumsligheter, ger oss system att följa, begränsningar att jobba efter och den ger formen betydelse. Men det finns fortfarande en uppdelning mellan formproducerande och textproducerande, det kanske kan vara svårt att identifiera sig som samma

Bildtext:

Takläggning / Faltak
Naturmolnet / Malmö
2021 / 05 / 13

person skrivande sådan här semiakademisk text och i nästa stund dra på sig blåstället och såga stock. Men denna uppdelning mellan tankeproduktion och byggproduktion är vad projektet försöker sammanfoga. Att jag identifierar mig olika i textproduktionen och timringsproduktionen beror på att mina föreställningar säger att detta inte borde vara samma person. Att skriva och såga, att tänka och hugga tillhör samma processer, klassamhället vill få oss att tro något annat.

Bildproduktionerna:

Bilderna följer också en systematik, intvingade i ett kvadratisk format, projicerande tankar, former och folk. Produktionsprocessen är beskriven i bilder för att det i stor utsträckning är så jag till en början lärt mig timringsteknikerna. Titta och studera, sedan härma och höfta fram något liknande. Bilderna visar formen växa upp, precis som texten presenterar en form som växer upp. Bilderna innehåller fasader, sektioner, detaljritningar och samtidigt de vardagliga scenerna ur en produktionsprocess.

Formproduktionerna:

Formen är ett resultat av produktionsprocessen samtidigt som den är produktionsprocessen. Kiosken som form berättar samma sak som text och bild men på en mer abstrakt nivå och samtidigt absolut konkret och fysisk. Någonstans bland skären i de olika sammanfogningarna finns bilderna på den halvklara kiosken och någonstans i den skradda ytan på stockarna kan vi läsa Marx industrikritik. Men formen kommer tolkas olika av alla, och kanske inte tolkas överhuvudtaget av andra. Formen är mer öppen i sin tolkning än texten. Även om jag läser kiosken som ett monument över hantverkstraditioner och som en kritik mot kapitalismens spekulativa byggnadsproduktioner, så kommer kanske de flesta bara se en liten kiosk. Men bara kiosken i sig är värd att hyllas, jag pratade senast idag med en person som kom till kiosken som själv jobbat

Bildtext:

Såga / Öppning
Naturmolnet / Malmö
2021 / 05 / 18

i falafelkiosk sedan 20 år tillbaka. Han sa till mig att det ser kul ut att bygga, och om jag också har lyckats förmedla arbetsglädje i själva formen, i själva kiosken, då är jag nöjd. Och min mamma som inte längre har sin kiosk sa att hon blev nostalgisk av att se allkiosken på Instagram. När former lockar fram känslor blir vi också till en del av formen, som den lilla knatten som tidigare i veckan stod i kiosken och skrek att hon älskade kiosken. Eller den lilla knatten som varje dag efter skolan försynt smugit sig runt kiosken för att se om bygget utvecklat eller den lilla knatten som idag sa att kiosken ser ut som en kub formad som en bajs-korv.

Formen är en plats, kiosken har växt upp i takt med omgivande växtlighet och har rotat sig på platsen både fysiskt och socialt. Jag var till en början skeptisk till platsens betydelse för projektet. Jag tänkte att produktionen kunde ske varstans, jag är väl egentligen fortfarande av samma uppfattning, även om varje plats skulle ha inneburit att andra relationer skapats och kanske även andra tankar och former. Att jag valde att bygga på Naturmolnet i Sofielund var mest av praktiska skäl, nära mitt hem, nära verkstaden, spånunderlag på marken så att allt träspån smälter in, soligt och härligt hörn vistas i, hjälp med finansiering och så vidare. Och såklart är platser viktiga, men timmerhusen överlever traditionellt platser och generationer. Flyttar med som lösöre, vilket också kiosken kommer göra. Staden är inte statisk, detaljplanen för fastigheten där kiosken står medger byggnation av bostadshus och den privata fastighetsägaren vill såklart tjäna kosing. Något som kiosken kanske hjälper till med, platsen Naturmolnet är finansierad av EU, tillväxtverket, kommunen, samt samarbetsorganisationen för fastighetsägare i området (BID Sofielund). Alla aktörer med en önskan om ett tryggare och trevligare Sofielund. Men samtidigt ett mer attraktivt Sofielund, för att öka värdet på fastigheterna i området. Mer klirr i kassan alltså. Kiosken bidrar i denna gentrifieringsprocess,

Bildtext:

Nagla / Gåt
Naturmolnet / Malmö
2021 / 05 / 20

men jag hoppas att mitt bidrag i form av den rekonstruerade byggnadskulturen överväger eventuella utträngningseffekter som projektet blivit en del av.

Folkproduktionerna:

För mig har platsen Naturmolnet i Sofielund framförallt handlat om folket på platsen, som använder platsen och som kommer att använda kiosken. Att arbeta i det offentliga har brutit alienationen mellan mig som skapare och användarna. Jag har lärt känna många av de personer som kommer använda kiosken. Vi har byggt kiosken tillsammans, även om det är mina händer som varit aktiva och även om det är mina skisser som ligger till grund för hur kiosken ser ut. Folkitektur handlar om att rekonstruera maktrelationer, då folket ägde sina produktionsmedel, då folket ägde sin byggnadskultur. Även om det är jag som är huvudaktören i det hela så har folkitekturen skapat en produktionsprocess som är inkluderande, som när jag agerat timmerman, som på en scen, slipat verktyg mot de publika sittmöblerna, sågat med motorsåg till en publik av gapande munnar på små knattar. Jag har visat upp hantverk, diskuterat hantverkets fördelar med gammal som ung, diskuterat skogen med skogsbrukare, diskuterat samma sak med vårbiträden och pensionärer, förklarat för knattar vad olika verktyg heter och vad de är till för, förklarat hur de olika knutarna låser konstruktionen, lärt mig av diverse hantverksskunniga, diskuterat prefabricerad arkitektur med både arbetande och arbetslösa, fått tips på verktyg av högre teknologisk standard, fått telefonnummer för framtida relationer, pratat om vädret, om agility, odlingsjord, prinsessor, om ditt och om datt. Hantverksproduktionen öppnar upp för dialoger som i industriproduktions tystnar i ljudet från maskinens buller.

Bildtext:

Hyvla / Golvplank
KKV Monumental / Malmö
2021 / 05 / 21

Ickeproduktionerna:

Projektet har gjort många saker i skallen, som sedan blivit förkastade utan att bli fysiska. Jag var till en början inne på att använda stockar från en gammal timmerstomme, men förkastade idén med tanke på tradigheten att jobba i torrt virke med risk för spik i.

Jag var på väg att bygga kiosken på min kolonilott i Kirseberg, på mitt torp i Småland, på en av MKB:s gårdar och på en parkering utanför verkstaden. Om jag hade byggt på min privata mark hade delar av projektets kontraster försvunnit, till exempel kontrasten mellan timringens långsamma tempo och stadens stress. Interaktionen med personerna på platsen hade också sett annorlunda ut, jag hade inte fått kontakt med lika många nya människor.

Jag var ett tag inne på att folk merk konkret skulle hjälpa mig i bygget av kiosken, till en början tänkte jag på barn, sedan vuxna intresserade, men tanken på ifall någon skulle skada sig under mitt ansvar gjorde att jag inte vågade, sen har det ju också varit en global pandemi.

Jag tänkte från början att jag skulle bygga själva skiftesverket helt inne på verkstaden, som en prefab modul. Men det var så trevligt att jobba ute, så jag gjorde det på platsen istället.

Jag var till en början inne på att bygga kiosken i korsvirke, med fyllning av lera och diverse, men jag förkastade idén när jag tänkte på hur svårflyttad den skulle vara i jämförelse med timmerhusen.

Det finns hur mycket mer som jag inte gjort, ett byggprojekt består av många beslut och alternativa beslut som hade kunnat leda till helt andra resultat. Men mitt sätt att arbeta underlättar beslutsfattandet, att jobba efter tydliga begränsningar.

Bildtext:

Banka / Golv
Naturmolnet / Malmö
2021 / 05 / 21

Maktproduktionerna:

Att som i det här projektet följa traditioner, att följa ordkonstruktioner, att följa system. Som att begränsa mig till att enbart bygga i trä utan något annat material. Eller som att i text enbart använda en viss ändelse i en ordstruktur. I byggprocessen har jag följt de traditionella teknikerna, och anpassat mig till underliggande stock. Det jag försöker beskriva är att jag följt, jag har underkastat mig traditioner och följt träfibrens riktningar.

Börja underkastas av trädet.
Börja underkastas av handen.
Börja underkastas av verket.

Sluta överkastas av överheten.
Sluta överkastas av maskinen.
Sluta överkastas av systemet.

Projektet underkastar sig istället för att överkastas av kapitalismens överheter och maskinella system. Överkast som lägger sig som en våt filt över arbetsglädje och kreativitet.

Slutproduktionerna:

Det har varit en lång process, jag har som sagt jobbat med projektet på halvtid och samtidigt jobbat på kontor. Det har varit en tid av växlingar mellan industriproduktion och hantverksproduktion. Det har hjälpt mig att hela tiden påminnas om projektets dialektik. Att inte tappa fattningen av någon del, hantverk kontra industri. Det har på samma sätt varit ett särr för mig att prova på att bryta arbetsdelningen genom att ha två yrken samtidigt, trähantverkare och projektör. Vilket jag skulle vilja fortsätta testa, också i andra former i framtiden. För när vi bara jobbar heltid i våra små bubblor blir vi blinda för det andra. Folkitekturen låter oss jobba i gränsland och över gränser.

Bildtext:

Testa / Golv
Naturmolnet / Malmö
2021 / 05 / 21

Nu när kiosken är färdigbyggd får den börja leva sitt eget liv. Det ska bli spännande att se hur den kommer användas och var den kommer ta vägen längre in i framtiden. Timmerhusen har ju traditionellt räknats som lösöre, så flytt ligger ju i traditionen.

Projektet är som sagt en påbyggnad av mitt tidigare projekt *Habitual Folkitecture* då jag arbetade med slöjd och framförallt kniven som verktyg. Folkitecture har arbetat i en större skala, men egentligen efter samma principer. Även om jag i det tidigare projektet la mer fokus på att följa trädets egenheter och i det här projektet lagt mer fokus på att följa traditionella tekniker. Men det skulle kunna uttryckas som att jag slöjdat en byggnad.

Jag ställde i början av projektet upp ambitionen att:

*Ta tillbaka trädet.
Ta tillbaka handen.
Ta tillbaka verket.*

*Få tillbaka rytmen.
Få tillbaka skalan.
Få tillbaka tempot.*

*Ge tillbaka naturen.
Ge tillbaka kroppen.
Ge tillbaka kulturen.*

*Åt produktionen.
Åt producenten.
Åt produkten.*

Jag anser att jag lyckats skapa en process som tagit, fått och gett tillbaka dessa begrepp till produktionen, producenten och produkten. Att arbeta under begreppet folkitecture har gett mig ett koncept att följa och en praktik att nu också jobba vidare med. Folkitecture läker ihop den uppdelade produktionsprocessen.

Bildtext:

Kalasa / Kiosk
Naturmolnet / Malmö
2021 / 05 / 23

Natur, kropp och kultur blir åter en del av byggnadsproduktionen. I bygget av kiosken har mina händer, tankarna i huvudet och materialet länkats samman. Hela jag har gjort projektet, med alla mina sinnen, jag tror att det är så jag min arbetsglädje skapas, i den hela produktionen.

Källproduktionerna:

Debord G. (1967) utgiven 2002.
Skådespelssamhället
Göteborg / Daidalos
ISBN: 9789171731401

Deleuze, G., Guattari, F. (1987).
A thousand plateaus: capitalism and schizophrenia.
London / Athlone
ISBN: 0485120585

Deleuze, G., Guattari, F. (1983).
Anti-Oedipus: Capitalism and Schizophrenia
Minneapolis / University of Minnesota Press
ISBN: 0816612250

Marx, K. (1823).
Comments on James Mill i Marx and Engels Collected Works.
Lawrence & Wishart / Electric Book [2021-02-23].
ISBN: 9781843279471

Marx, K. & Engels, F. (1848).
The Communist Manifesto
London / Penguin Books Ltd
ISBN: 9780141395906

Marx, K. & Engels, F. (1867) utgiven 1990.
Capital vol I
Harmondsworth / Penguin
ISBN: 0140445684

Marx, K. & Engels, F. (1885) utgiven 1993.
Capital vol II
Harmondsworth / Penguin
ISBN: 0140445692

Bildtext:

Fästa / Hängränna
Naturmolnet / Malmö
2021 / 05 / 24

Holmberg, A. (2006).
August Holmbergs Byggnadslära
Stockholm / Nordiska museets förlag
ISBN: 917108505X

Henriksson, G. (1996).
Skiftesverk i Sverige
Stockholm / Byggeforskningsrådet
ISBN: 9154057590

Sjömar, P. (1988).
Byggnadsteknik och timmermanskonst
Göteborg / Reprocenralen Chalmers tekniska högskola
ISBN: 9170323801

Andersson, G. (2016).
Timmerbyggnader
Mariestad / Hantverkslaboratoriet Göteborgs universitet
ISBN: 9789198188363

Lefebvre, H. (1991).
The production of space
Oxford / Basil Blackwell
ISBN: 9780631181774

Werne, F. (1980).
Allmogens byggnadskultur
Göteborg / Chalmers tekniska högskola
ISBN: 917032008X

Werne, F. (1998).
Arkitekturens ismer
Stockholm / ARKUS
ISBN: 9197236675

*Kunskapen om den folkliga träbyggnadskonsten som
traderats från generation till generation var länge
oskriven. Men i början på 1900-talet sände Nordiska
museet ut frågelistor, etnologiska undersökningen
(EU) till människor runt om i landet som delger oss
sina kunskaper och erfarenheter. I detta material
har jag hämtat mycket av den timringsteknik
som jag använder mig av i byggnationen av
kiosken. Textreferenser ur frågelistorna:*

Bildtext:

Sälja / Ostar
Naturmolnet / Malmö
2021 / 05 / 24

Bengtsson, (1934).
Skåne, EU 7232.

Hansson, (1930).
Jämtland, EU 1360.

Holmberg, (1930).
Blekinge, EU 2579.

Olsson, (1930).
Dalarna, EU 932.

Johansson, (1930).
Östergötland, EU 1809.

Rehnberg, (1937).
Dalarna, EU 1980.

Sunesson, (1930).
Småland, EU 1384.

Svensson, (1930).
Bohuslän, EU 1861.

Bildtext:

Dokumentera / Allkiosken
Naturmolnet / Malmö
2021 / 05 / 26

Bildtext:

Dokumentera / Allkiosken
Naturmolnet / Malmö
2021 / 05 / 26

Bildtext:

Anteckna / Allkiosken
Naturmolnet / Malmö
2021 / 05 / 26

Bildtext:

Informera / Allkiosken
Naturmolnet / Malmö
2021 / 05 / 28

Ordet kiosk kommer från turkiskans *köşk* [trädgårdspaviljong] som i sin tur kommer från persiskans *كشوك* [litet palats]. Kiosken var ursprungligen ett lusthus i Mellanöstern som spreds till Europa under 1700-talet, då som trädgårdspaviljonger för de förmögna. Under slutet av 1800-talet kom kiosken att få en mer folklig karaktär. Då började kiosken användas som försäljningsställe. Allkiosken är en kiosk som inte låter sig definieras som en viss typ av kiosk. Den är allt, palats, paviljong, lusthus, korvkiosk, glasskiosk, telefonkiosk, falafelkiosk, lekplats, monument, eller vad du vill att den ska vara.

Kiosken manifesterar trähantverkstraditioner som som dominerat svensk byggnadsproduktion i århundraden. Den är byggd av en variation av träslag plockhuggen från en skog i Olofström. Al, bok, ek, en, fur, gran och lönn. Trähantverket är en motreaktion mot vår tids industriproduktion, där den folkliga byggnadskulturen ersatts av ett fåtal specialister och kapitalister. Hantverket ger tillbaka produktionsmedlen till folket och återskapar en byggnadskultur som sätter arbetsglädje framför profithungrande spekulation och alienation.

Kiosken är byggd av Erik Hildorsson, en arkitekt. Han arbetar under begreppet *Folkitektur* som stryker prefixet *arki-* från arkitekturen, som ursprungligen betyder överste eller mästare, och ersatt det med *folki-*, för att vända upp och ner på överheten och ge tillbaka byggnadskulturen till folket. Ordets andra del *-tektur* kommer från grekiskans *tektōn* som betyder timmerman eller trähantverkare. Sammansättningen folkitektur betyder trähantverk underifrån.

Om du vill läsa mer om kiosken eller se hur det gick till när den byggdes, gå in på folkitektur på instagram eller hemsidan folkitektur.se

Bildtext:

Informera / Allkiosken
Naturmolnet / Malmö
2021 / 05 / 28

Bildtext:

Dokumentera / Allkiosken
Naturmolnet / Malmö
2021 / 05 / 28

Bildtext:

Exponera / Allkiosken
Naturmolnet / Malmö
2021 / 05 / 28

Bildtext:

Leka / Allkiosken
Naturmolnet / Malmö
2021 / 05 / 29

Bildtext:

Dokumentera / Allkiosken
Naturmolnet / Malmö
2021 / 05 / 29

Bildtext:

Dokumentera / Allkiosken
Naturmolnet / Malmö
2021 / 05 / 29

Bildtext:

Dokumentera / Allkiosken
Naturmolnet / Malmö
2021 / 05 / 29

Bildtext:

Dokumentera / Allkiosken
Naturmolnet / Malmö
2021 / 05 / 29

Bildtext:

Hela / Allkiosken
Naturmolnet / Malmö
2021 / 05 / 31

ALLKOSKEN

Hjulsikke 4st Hjul
Ladning

CONCRETE
NEEDS LOVE
AND EUSTY